

I. BÖLÜM

NÖBETÇİ CUMHURİYET SAVCILARININ VE ADLI KOLLUK GÖREVLİLERİNİN "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" ve "Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği" KAPSAMINDA YÜRÜTTÜĞÜ SORUŞTURMALARDA UYMALARI GEREKEN KURALLAR

Gerek 5271 sayılı CMK ve gerekse 5237 sayılı TCK'daki hükümler ve bu yasaların uygulanmasına dair yönetmelikler çerçevesinde gerekli işlemlerin yerine getirilmeye çalışılması,

Bu kapsamda;

1-Nöbetçi Savcıya Bildirim;

Adli olaylar, kolluk tarafından geciktirilmeden ve en seri şekilde Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bildirilmelidir.

2-Talimatların Yerine Getirilmesi;

Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı tarafından kolluğa verilen talimatlar derhal yerine getirilmeli ve sözlü talimatlar en kısa süre içerisinde yazılı hale dönüştürülmelidir.

3-Olay Yerinde Yapılması Gereken İşlemler;

—Soruşturmanın niteliği itibariyle, olaya müdahale eden kolluk birimlerinin olay yerinde gerekli güvenlik tedbirlerini aldıktan sonra olayla ilgili deliller, "olay yeri inceleme" birimi tarafından itina ile toplanmalı,

—Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının olay yerine intikal etmesi gereken durumlarda, gerekli güvenlik önlemleri alındıktan sonra, Cumhuriyet Savcısı gelene kadar hiçbir şekilde delillere temas

edilmemesi sağlanmalı,

—Olayın kasten ya da taksirle meydana gelen bir yaralama olayı olması durumunda, yaralıların seri bir şekilde sağlık kuruluşuna nakilleri sağlanmalı,

—Bu aşamada kaybolacak deliller ve olayın niteliğine göre özellik arz eden veriler kayıt altına alınmalı yada ayrıntılı bir şekilde tutanağa aktarılmak suretiyle tespit edilmelidir.

4-Adli Arama;

Olayın niteliğine göre, suça konu eşya ve suç delillerinin bulunması yada şüphelinin yakalanması amacıyla oluşan makul şüphe doğrultusunda, aşağıda yapılan açıklamalar dikkate alınarak yapılan bir koruma tedbiridir.

—İşlenmiş bir suçun iz, eser, emare veya delillerinin ele geçirilmesini temin etmek yada bir suç işlediği, veya bu suça iştirak veyahut yataklık ettiğine dair makul şüphe altında bulunan kimsenin, saklananın, hakkında yakalama emri çıkarılan şüphelinin, sanığın veya hükümlünün yakalanmasına yönelik olarak,

—Kolluk tarafından, makul şüpheye istinaden, hakim kararı ile, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının yazılı emri doğrultusunda,

—Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına ulaşamayan durumlarda, keyfiyet ayrıntılı bir şekilde tutanağa aktarılmak şartıyla, konut, iş yeri ve kamuya açık olmayan kapalı alanlar dışında, kolluk amirinin yazılı emriyle,

—Kişilerin konut, işyeri ve eklentileri ile kendisine ait diğer yerlerde, üzerinde, özel kâğıtlarında, eşyalarında adli arama yapılması mümkündür.

—Kolluk âmirinin yazılı emriyle yapılan arama ve sonuçları, derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmelidir.

"Gecikmesinde sakınca bulunan hâl", adli arama derhal gerçekleştirilmez ise, soruşturma konusu suçlarla ilgili iz, eser, emare ve delillerinin kaybolması veya şüphelinin kaçması veya kimliğinin tespit edilememesi ihtimâlinin ortaya çıkması ve gerektiğinde hâkimden karar

almak için vakit bulunmaması hâli olarak ifade edilebilir.

"Makul Şüphe", hayatın akışına göre somut olaylar karşısında genellikle duyulan kuşku hali olup,

—İhbar ve şikayeti destekler nitelikte,

—Aramanın yapılacağı yer ve zamanda, ilgili kişinin veya onunla birlikte olanların tutum ve davranışları ile fiili bir durumdan, örneğin taşındığından şüphe edilen bir eşyanın niteliğinden kaynaklanan, arama yapıldığı taktirde, belirli bir şeyin bulunacağını veya belirli bir kişinin yakalanacağını öngörmeyi gerektiren somut olgulara istinaden belirlenmelidir.

Arama Talebi, Arama Emri ve Arama Kararında neler olmalı;

—Aramanın nedenini oluşturan fiil,

—Aranılacak kişi, aramanın yapılacağı konut veya diğer yerin adresi ya da eşya,

—Karar veya emrin geçerli olacağı zaman süresi,

—Aranılacak eşyanın elde edilmesi hâlinde, el konulup konulmayacağı açıkça gösterilmelidir.

Arama emri yada kararı olmadan yapılacak aramalar;

—Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliğinin 8. maddesinde açıkça belirtilmiştir.

—Suç işlenen yerde, sebep ve sonuç ilişkisini ortaya koyacak delillerin aranması, bulunması ve el koyulması için geliştirilmiş bilimsel ve teknik araştırma -olay yeri inceleme- işlemlerinin, herkesin girip çıkabileceği kamuya açık alanlarda yapılması için bir emir veya karar gerekmediği, ancak belirtilen yerler dışında yapılacak olay yeri inceleme işlemlerinde arama emri yada arama kararı alınması ile ilgili kuralın geçerli olduğu,

—Müşteki yada üçüncü kişilerin kamuya açık olmayan konut, işyeri ve eklentilerinde arama yapılması için rızaları yeterli olup ayrıca karar yada arama emrine gerek yoktur.

Adli aramada; başka bir suç ile ilgili deliller bulunması veya hakkında tutuklama yada yakalama kararı bulunan kişilerin ele geçirilmesi;

Başka bir suçun işlendiği şüphesini uyandırabilecek şekilde, emir ya da karar kapsamı dışında elde edilen delil koruma altına alınır ve durum Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına derhâl bildirilerek el koyma işlemini gerçekleştirmek için yeni bir yazılı emir istenir. Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına ulaşamadığı hâllerde ise kolluk âmirinin yazılı emriyle kolluk görevlileri elkoyma işlemini gerçekleştirebilir, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur,

Aramanın amacı ve konusu dışında ele geçirilen ve haklarında tutuklama veya yakalama kararı bulunan kişiler, evrakıyla birlikte Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edilir.

Avukat bürolarında arama;

Avukat bürolarında, ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak, Cumhuriyet Savcısının denetiminde aranabilir. Baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat da aramada hazır bulundurulur.

Askerî mahallerde arama;

Askerî mahallerde yapılacak arama, Cumhuriyet Savcısının talep ve katılımı ile askerî makamlar tarafından yerine getirilecektir.

Aramada ele geçirilen eşyalar;

—Arama sonunda; ele geçirilen eşyalara elkoyma durumu söz konusu olduğunda, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, ulaşamadığı hâllerde ise kolluk âmirinin yazılı emri ile elkoyma işlemi gerçekleştirilebilir.

—İspat aracı olarak yararlı görülen ya da eşya veya kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri, koruma - muhafaza- altına alınır.

—Yanında bulunduran kişinin rızasıyla teslim etmediği bu tür eşyaya elkonulabilir.

—Yukarıda yazılı eşya veya diğer malvarlığı değerlerini yanında

bulunduran kişi, talep üzerine bu Şeyi göstermek ve teslim etmekle yükümlüdür.

—Evsafı belirlenen eşyanın kollukça bulunamaması ve zilyedinin de teslimden kaçınması hâlinde, Şüpheli veya sanık ya da tanıklıktan ekinebilecekler dışındaki zilyet hakkında CMK'nın 60. maddesinde yer alan disiplin hapsine ilişkin hükümlerin uygulanması amacıyla durumun Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesi gerekir.

Ele geçen belge veya kğıtlarını incelemesi;

—Hakkında arama işlemi uygulanan kimse ile ilgili olarak ele geçen belge veya kğıtları inceleme yetkisi, Cumhuriyet Savcısı ve hâkime ait olup, kolluk arama sırasında ele geçen belge veya kğıtlara, suçla ilgisi olup olmadığını tespit amacıyla, incelemeksizin bakabilir. Suçla ilgisi olabileceğinden Őphelendiđi an usulüne uygun bir Şekilde belge ve kğıtları ambalajlayarak mühürler.

—Belge ve kğıtların zilyedi veya temsilcisi kendi mührünü de koyabilir veya imzasını da atabilir. İleride mührün kaldırılmasına ve kğıtların incelenmesine karar verildiğinde bu işlemin yapılmasında hazır bulunmak üzere, zilyedi veya temsilcisi ya da mdafıf veya vekili çağrılır.

—İnceleme sonucu soruşturma veya kovuşturma konusu suça ilişkin olmadığı anlaşılan belge veya kğıtlar ilgisine geri verilir.

—Şüpheli veya sanık ile CMK'nın 45 ve 46. maddelerine göre tanıklıktan çekinebilecek kimseler arasındaki mektuplara ve belgelere, bu kimselerin nezdinde bulundukça e konulamaz.

Bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama;

—Bir suç dolayısıyla yapılan soruŐturmada, **somut delillere dayanan kuvvetli Şüphe sebeplerinin varlığı** ve başka surette delil elde etme imknının bulunmaması hâlinde, Cumhuriyet Savcısının istemi zerine Şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine

hâkim tarafından karar verilir.

—Şüpheliye ait mobil telefonların menüsü içerisindeki klasörlerde bulunan yazılı metin ile sesli veya görüntü kayıtlarının, ancak usulünce alınacak karar doğrultusunda tespit edilebileceği, yapılan ilk incelemede suç konusu kayda -delile- teknik olarak ulaşılamadığı durumlarda CMK'nın 134. maddesi uyarınca işlem yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

—Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması hâlinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere elkonulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması hâlinde, el konulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.

—Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine elkoyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır. Bu işlem, bilgisayar ağları ve diğer uzak bilgisayar kütükleri ile çıkarılabilir donanımları hakkında da uygulanır.

—**Zorunlu olarak**, bu yedekten elektronik ortamda bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır.

—Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan verilerin mahiyeti hakkında tutanak tanzim edilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır. Bu tutanağın bir sureti de ilgiliye verilir.**Ayrıca kopyası alınan verinin “HASH” değeri de tutanağa yazılır.**

Arama kararının nasıl uygulanacağı;

Karar veya yazılı emir üzerine;

—Kişinin üzeri, eşyası ve aracının nasıl aranacağı hususu, "Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği" nin 28 ve 29. maddelerinde açıkça sayılmıştır. Bu aramalar gece de yapılabilir.

—Kişinin konut, işyeri ve eklentilerinde yapılacak aramanın nasıl olacağı, aramada kimlerin hazır bulunabileceği ve sair

hususlardaki ayrıntılar, "Adli Ve Önleme Aramaları Yönetmeliği" nin 30. maddesinde açıkça sayılmıştır.

—Arama, kararda veya yazılı emirde belirtilen süre içerisinde yapılır. Her arama kararı, aksine bir hüküm içermiyorsa sadece bir kez arama yapma yetkisi verir.

—Aramanın amacını tehlikeye sokan acil bir durum yoksa, adli arama gündüz yapılır.

Konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde adli arama gece yapılamaz. Ayrıca bu yerlerde kolluk âmirinin yazılı emriyle de arama yapılamaz.

Ancak;

—Suçüstü hâlinde,

—Gecikmesinde sakınca bulunan hâlde,

—Fırar eden kişi veya tutuklu veya hükümlünün tekrar yakalanması hâlinde,

—Geceleyin herkesin girip çıkabileceği 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununun 7. maddesinde sayılan umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinde, gece adli arama yapılabilir.

"Suçüstü" tabirinden;

—İşlenmekte olan suç,

—Henüz işlenmiş olan fiil ile fiilin işlenmesinden hemen sonra kolluk, suçtan zarar gören veya başkaları tarafından takip edilerek yakalanan kişinin işlediği suç,

—Fiilin pek az önce işlendiğini gösteren eşya veya delille yakalanan kimsenin işlediği suç hali anlaşılacaktır.

Önleme araması; kapsamı, nerede ve nasıl yapılacağı, önleme aramasına yönelik talep, emir ve kararları ile hâkimden önleme araması kararı alınması gerekmeyen hâller, önleme araması tutanağı, aranan kişinin talebi hâlinde yapılan işlemler ile ilgili bilgilerinin yer aldığı belge verilmesi, denetim yapılacak haller, özel güvenlik görevlilerinin kontrol yetkileri gibi hususlar, ilgili yönetmeliğin 18-26 maddeleri arasında açıkça düzenlenmiştir.

Arama Defteri;

Her kolluk biriminde, ilgili yönetmelik uyarınca yapılan aramalara ilişkin karar, yazılı emir ve diğer bilgilerin kaydedileceği bir defter tutulmalıdır.

5-Yakalama - Gözaltına Alma - Adli Rapor - İfade Alma;

Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda, soruşturmanın niteliği ve tamamlanması için geçecek süre dikkate alınarak, yönetmeliğe uygun bir şekilde şüphelilerin yakalanıp gözaltına alınmaları, gözaltı sonrası mevcutlu olarak Cumhuriyet Savcılığına getirilecek şüphelilerin gözaltı öncesi ve sonrasındaki adli raporları soruşturma evrakına eklenmelidir.

"Yakalama" tabiri; kamu güvenliğine, kamu düzenine veya kişinin vücut veya hayatına yönelik var olan bir tehlikenin giderilmesi için denetim altına alınması gereken veya suç işlediği yönünde hakkında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan kişinin gözaltına veya muhafaza altına alma işlemlerinden önce özgürlüğünün geçici olarak ve fiilen kısıtlanarak denetim altına alınmasını ifade eder.

"Gözaltına Alma" tabiri; kanunun verdiği yetkiye göre, yakalanan kişinin hakkındaki işlemlerin tamamlanması amacıyla, yetkili hâkim önüne çıkarılmasına veya serbest bırakılmasına kadar kanunî süre içinde sağlığına zarar vermeyecek şekilde özgürlüğünün geçici olarak kısıtlanıp alıkonulmasını ifade eder.

"Muhafaza Altına Alma" tabiri; kanunun yetki verdiği hâllerde, yetkili merci önüne çıkarılması gereken kişilerin ilgili kurumlar veya kişilerce teslim alınana kadar sağlıklarına zarar vermeyecek şekilde ve zorunlu olduğu ölçüde özgürlüklerinin kısıtlanıp alıkonulmasını ifade eder.

Yakalama işlemi; "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" nin 5. maddesinde belirtilen yetkiler çerçevesinde, hâkim kararı veya Cumhuriyet savcısının emriyle veya doğrudan kolluk

kuvveti veya suçüstü hâlinde herkes tarafından yapılabilir.

Yakalamanın haber verilmesi;

Yakalanan kişinin yakınlarına haber verilmesi,"Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" nin 8. maddesinde açıkça belirtilmiştir.

Yakalanan ve gözaltına alınan kişinin adli raporunun aldırılması;

Yakalanan kişinin gözaltına alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde hekim kontrolünden geçirilerek yakalanma anındaki sağlık durumu belirlenir.

—Gözaltına alınan kişinin herhangi bir nedenle yerinin değiştirilmesi, gözaltı süresinin uzatılması, serbest bırakılması veya adli mercilere sevk edilmesi işlemlerinden önce de sağlık durumu hekim raporu ile tespit edilir.

—Gözaltına alınanlardan herhangi bir nedenle sağlık durumu bozulanlar ile sağlık durumundan şüphe edilenler, derhâl hekim kontrolünden geçirilerek gerekiyorsa tedavileri yaptırılır. Bu durumdaki kişilerden kronik bir rahatsızlığı olanların, istekleri hâlinde varsa kendi hekimi nezaretinde resmî hekim tarafından muayene ve tedavi edilmeleri sağlanır.

—Gözaltına alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbî muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunludur. Ancak personel yetersizliği nedeniyle farklı kolluk görevlisinin bulunmaması hâlinde bu durum belgelendirilir.

Tıbbî muayene, kontrol ve tedavi, adlî tıp kurumu veya resmî sağlık kuruluşlarınca yapılır.

---Hekim raporu üç nüsha hâlinde düzenlenir. Kolluk görevlileri tarafından, hekim raporunu verecek birime, yakalananın nezarethaneye giriş raporu mu, yoksa çıkış raporu için mi getirildiği yazılı olarak bildirilir.

—Yakalama veya nezarethaneye giriş raporunun bir nüshası

raporu tanzim eden sağlık kuruluşunda saklanır, ikinci nüşhası gözaltına alınana, üçüncü nüsha ise soruşturma dosyasına eklenmek üzere ilgili kolluk görevlisine verilir.

—Gözaltı süresinin uzatılması veya yer değişikliği ya da nezarethanedeki çıkış sırasında düzenlenen hekim raporlarından; bir nüshası sağlık kuruluşunda saklanır, iki nüshası ise raporu düzenleyen sağlık kuruluşunca kapalı ve mühürlü bir zarf içerisinde ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına en seri şekilde gönderilir. Bunlardan bir nüshası Cumhuriyet Savcısı tarafından gözaltına alınanın kendisine veya vekiline verilir, bir nüshası ise soruşturma dosyasına eklenir. Bu raporların düzenlenmesinde ve Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesinde CMK'nın 157. maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına uyulur ve bu amaçla gerekli tedbirler ilgili sağlık kuruluşunca alınır.

—Hekim, muayene esnasında TCK 94-95 ve 96. maddelerinde belirtilen suçlarının işlendiği yolunda herhangi bir bulguya rastlaması hâlinde, keyfiyeti derhâl Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bildirir.

—Hekim ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin hekim hasta ilişkisi çerçevesinde yapılması esastır. Ancak, hekim kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebilir. Bu istek belgelendirilerek yerine getirilir. Bu durumda gözaltına alınan kişinin talebi hâlinde müdafî de muayene sırasında gecikmeye neden olmamak kaydıyla hazır bulunabilir.

—Kadının muayenesi, talebi hâlinde ve olanaklar elverdiğinde bir kadın hekim tarafından yapılır. Muayene edilecek kadının talebine rağmen kadın hekimin bulunmaması halinde, muayene sırasında hekim ile birlikte sağlık mesleği mensubu bir kadın personelin bulundurulmasına özen gösterilir.

Gözaltı süresi;

CMK'nın, 90. maddesine göre yakalanan kişinin, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı tarafından bırakılması emredilmezse, soruşturmanın

tamamlanması için gözaltına alınır.

—Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmidört saati geçemez.

—Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre oniki saatten fazla olamaz.

—Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasında güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle Cumhuriyet savcısı gözaltı süresini her defasında bir günü geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri, gözaltına alınana derhâl tebliğ edilir. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden mahrum bırakılamaz.

Gözaltı kararına itiraz;

Yürütülen soruşturmanın niteliği, şüpheli sayısı da dikkate alınarak mevzuattaki gözaltı sürelerine riayet edilmesi, soruşturmanın tamamlanamadığı, delillerin toplanamadığı durumlarda, gözaltı ile ilgili süre uzatım taleplerinin zamanında gerekçeleri ile birlikte Nöbetçi Cumhuriyet Savcılığında talep edilmesi, gözaltına alınan kişilerin durumları ile ilgili olarak, yasa ve yönetmelik çerçevesinde yakınlarına bilgi verilmesi gerekmektedir,

—Yakalama, gözaltına alma işlemine veya gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet Savcısının yazılı emrine karşı, yakalanan kişi, müdafî veya kanunî temsilcisi, eşi ya da birinci veya ikinci derecede kan hısımları hemen serbest bırakılmasını sağlamak için Sulh Ceza Hâkimine başvurabilir. Yakalanan kişinin dilekçesi yetkili hâkime en seri şekilde ulaştırılır.

İkinci kez yakalama işlemi;

Gözaltı süresinin dolması veya sulh ceza hâkiminin kararı üzerine, gözaltına alınıp da serbest bırakılan kişi, hakkında yakalamaya neden olan fiille ilgili yeni ve yeterli delil elde edilmedikçe ve Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının kararı olmadıkça bir daha aynı nedenle

yakalama işlemi uygulanamaz,

Çocuklarla ilgili yakalama, gözaltı işlemleri;

—Fiili işlediği zaman oniki yaşını doldurmamış olanlar ile onbeş yaşını doldurmamış sağır ve dilsizler, suç nedeni ile yakalanamaz ve hiçbir suretle suç tespitinde kullanılamaz. Kimlik ve suç tespiti amacı ile yakalama yapılabilir. Kimlik tespitinden hemen sonra serbest bırakılır. Tespit edilen kimlik ve suç, mahkeme başkanı veya hâkimi tarafından tedbir kararı alınmasına esas olmak üzere derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilir.

—Oniki yaşını doldurmuş, ancak onsekiz yaşını doldurmamış olanlar suç sebebi ile yakalanabilirler. Bu çocuklar, yakınları ile müdafîye haber verilerek derhâl Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edilirler. Bunlarla ilgili soruşturma Cumhuriyet Başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet Savcısı tarafından bizzat yapılır ve aşağıdaki hükümlere göre yürütülür;

—Çocuğun gözaltına alındığı ana-baba veya vasisine bildirilir.

—Kendi talebi olmasa bile müdafiden yararlandırılır, ana-baba veya vasisi müdafî seçebilir.

—Müdafî hazır bulundurulmak şartı ile şüpheli çocuğun ifadesi alınır.

—Kendisinin yararına aykırı olduğu saptanmadığı veya kanunî bir engel bulunmadığı durumlarda ana-babası veya vasisi ifade alınırken hazır bulunabilir.

—Yetişkinlerden ayrı yerlerde tutulur.

—5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 17. maddesi gereğince, çocukların büyüklerle beraber suç işlemleri halinde, soruşturma evresinde çocuklarla ilgili evrak ayrılır, soruşturmaları ayrı ayrı yürütülür.

—Çocukların kimlikleri ve eylemleri mutlaka gizli tutulur.

—Suçun mağduru çocuksa, bunlara karşı işlenen suçüstü hâllerinde, kovuşturulması suçtan zarar gören kimsenin şikâyetine bağlı

olan fiillerde şüphelinin yakalanması ve soruşturma yapılması için şikâyet şartı aranmaz.

—Çocuklarla ilgili işlemler mümkün olduğu ölçüde sivil kıyafetli görevliler tarafından yerine getirilir.

—Çocuklara kelepçe ve benzeri aletler takılamaz. Ancak, zorunlu hâllerde çocuğun kaçmasını, kendisinin veya başkalarının hayat veya beden bütünlükleri bakımından doğabilecek tehlikeleri önlemek için kolluk tarafından gerekli önlemler alınır.

Müdafî yardımı;

Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafî'n yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafî seçebilir.

—Soruşturma evresinde, soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla ve yakalanan kişi isterse, vekâletname aranmaksızın en çok üç müdafî ifadede hazır bulunabilir.

—Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında müdafî'n, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz, şüpheli veya sanık vekâletname aranmaksızın müdafî ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafî ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.

—Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, talebi hâlinde baro tarafından bir müdafî görevlendirilir.

—Şüpheli veya sanık onsekiz yaşını doldurmamış ya da sağır veya dilsiz veya kendisini savunamayacak derecede malû olur ve bir müdafî de bulunmazsa talebi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

—Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada şüpheli veya sanığın talebi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

—Müdafî ile görüşmesinden önce ve görüşmesi sırasında, talebi hâlinde yakalanan kişiye kalem ve kâğıt verilir.

—Her kolluk biriminde görüşme için uygun şartları haiz görüşme odası ayrılır.

Müdafinin soruşturma evrakını incelemesi, belge örneği alabilmesi,

Soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir. (*"Kollukta bulunan soruşturma dosyası için yetkili Cumhuriyet savcısının yazılı emri gerekir" şeklindeki düzenlemenin yürütmesi, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu 15/12/2005 tarihli ve 2005/762 İtiraz nolu kararı ile durdurulmuştur.*)

—Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının talebi üzerine, CMK 153/2. maddesi uyarınca, Sulh Ceza Hâkiminin kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir. **Bu karar ancak katalog suçlara ilişkin olarak verilebilir.**

—Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında kısıtlama kararına ilişkin uygulanmaz.

—Müdafî, Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen iddianamenin mahkemece kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

—Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.

Şüphelinin ifadesinin alınması;

"Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" nin, 23. maddesinde belirtilen hususlara dikkate alınarak yerine getirilmelidir.

—İfade veren şüphelinin beyanı, özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilaç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma, **kanuna aykırı vaad teklifi gibi** gibi bedensel, ruhsal veya hukuki olmayan

müdahaleler yapılamaz.

—Hiç kimse, kendisini veya kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

—Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

—Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

—Şüphelilerin, şahsi bilgilerinin tespiti sırasında, mernis kayıtlarından faydalanılarak, kimlik bilgileri, ikamet ve işyeri adresleri ile sosyal ve ekonomik durumları, çocuk sayısı, tahsil durumunun açık ve anlaşılır şekilde yazılmasına dikkat edilmelidir.

—Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

Soruşturma evresinin gizliliği;

Suçluluğu bir yargı hükmüne bağlanana kadar kişinin masumiyeti esas olup soruşturma evresi gizlidir. Bu nedenle, soruşturma evresinde gözaltındaki bir kişinin "suçlu" olarak kamuoyuna duyurulmasına, basın önüne çıkartılmasına, kişilerin basınla sorulu cevaplı görüştürülmelerine, görüntülerinin alınmasına, teşhir edilmelerine sebebiyet verilmez ve soruşturma evrakı hiçbir şekilde yayımlanamaz.

Yer gösterme işlemi;

—Cumhuriyet Savcısı, kendisine yüklenen suç hakkında açıklamada bulunmuş olan şüpheliye yer gösterme işlemi yaptırabilir.

—TMK'nın 10. maddesi kapsamına giren suçlar söz konusu olduğunda, adlî kolluk âmiri de yer gösterme işlemi yaptırmaya yetkilidir. Bu suçlar dışında yer gösterme işlemi kolluk âmirleri tarafından yaptırılamaz.

—Yer gösterme işlemi soruşturmanın gizliliği ilkesine uygun olarak yerine getirilir.

—Soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla, müdafî de yer gösterme işlemi sırasında hazır bulunabilir.

—Yer gösterme işlemi tutanağa bağlanır.Bu tutanakta bulunması gerekli hususlar, "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği" nin 28. maddesinde açıkça gösterilmiştir:

6- Bilirkişi raporları ve tutanakların dosyaya sağlanmasında dikkat edilecek hususlar;

—Kolluğa yapılan müracaat üzerine, şikayet konusunun niteliği doğrultusunda, şüphelinin savunmasının tespiti yanında iddia ile ilgili olarak delillerin kaybolma tehlikesi de dikkate alınarak, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda "Olay Yeri İnceleme" birimi ve Edirne Adli Yargı Adalet Komisyonunca oluşturulan listede isim ve irtibat bilgileri olan bilirkişilere ulaşılarak, olay yerinde ve müracaat eden kişinin üzerinde gerekli tespit ve incelemenin yaptırılarak, hazırlanacak tutanak ve raporlar dosyaya sağlanmalıdır.

Yürütülen soruşturma kapsamında;

—Dosyaya sağlanan görüntülü kayıtlara ilişkin izleme tutanakları ile ses kaydına ilişkin çözümlenmelerin, ilgili karakollar yada bağlı olduğu kurumun yerel imkanları kapsamında yapılması, ancak fotoğraf ve görüntü iyileştirmesi işlemlerinin, Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü Kriminal Daire Başkanlığı yada **İstanbul** Bölge Foto Film Merkezinden istenmesi gerektiği,

—Mağdurların, müşteki mağdurların, mağdur şüphelilerin ve şüphelilerin adli raporları ile olayın niteliği itibariyle gerek görülen ekspertiz raporları ivedilikle aldırıldıktan sonra evrak Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilmeli,

—Mevcutlu olaylarla ilgili olarak oluşturulan soruşturma evrakının, şüphelisi ile birlikte Cumhuriyet Başsavcılığına intikalinden sonra tamamlanan bilirkişi raporları, ilgili dosyasına konulmak üzere derhal Cumhuriyet Başsavcılığına sunulmalıdır.

7-Tanık beyanlarının alınmasında dikkat edilecek hususlar;

İddia konusu olayı aydınlatmaya yönelik olarak, olayın taraflarınca bildirilen tanıklar, en kısa sürede temin edilip beyanları alınmalıdır. Tanıkların yargı sınırları dışında ikamet ettikleri tespit edilmiş ise, Cumhuriyet Başsavcılığınca yazılacak talimata esas olmak

üzere, kimlik ve adresleri temin edilerek ilgili evraka şerh düşülmelidir.

8-Asker kişilerin gözaltına alınmasında dikkat edilecek hususlar;

Hakkında soruşturma yürütülen şüphelinin asker kişi olduğunun anlaşılması üzerine, ifadesinin alınması ve gözaltı kararının uygulanması Merkez Komutanlığı görevlilerince yerine getirilmelidir.

9-Olayların ihtisas bürolarına aktarılması;

Zabıta tarafından; meydana gelen olaylar ve işlenen suçların niteliği itibariyle, oluşturulmuş "Gasp", "Cinayet", "Kaçakçılık", "Mali Suçlar" gibi ihtisas büroları varsa, olaya müdahale eden karakollar, bu büroların konusuna giren evrakı derhal ilgili büroya aktarmalı ve soruşturmalar bu bürolarca yerine getirilmelidir.

10-Olaylara ilk olarak müdahale eden kolluk görevlilerince dikkat edilecek hususlar;

Kolluk bünyesinde mobilize olarak görev yapan birimlerin, müdahale ettikleri olaylar sırasında elde ettikleri delilleri, olayın taraflarını, olayın işlendiği yer ve niteliği itibariyle ilgili birimlere teslim ettikten sonra müdahale ettikleri olay ve tanık oldukları tüm hususlarla ilgili ayrıntılı bir tutanak düzenleyip, gerekli bilgileri bu suretle ilgili birimdeki görevlilere aktardıktan sonra görev yaptıkları birimlere veya mevkilere dönmelidir.

11-"Parada Sahtecilik" suçunun soruşturulmasında dikkat edilecek hususlar;

TCK'nın 197. maddesi kapsamında gerçekleşen "Parada Sahtecilik" suçları ile ilgili olarak, ele geçen paralar mutlaka Merkez Bankasınca incelenip ekspertiz raporları alındırdıktan **sonra** hazırlanan dosya Cumhuriyet Başsavcılığımıza gönderilmelidir.

12-Kolluğun yürüttüğü soruşturmalarda, bilgi ve talimat akışının "Adli Kolluk Amiri" aracılığıyla yapılması;

Kolluğun yürütmüş olduğu soruşturmaların, ilgili büro ve

karakolların "Adli Kolluk Amirleri" tarafından, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bildirilmesi ile verilecek talimatlar doğrultusuna gereğine tevessül edilmelidir.

Nöbetçi Cumhuriyet Savcısından alınan talimatın, kolluk birimleri tarafından yerine getirilip getirilmediğinin, "Adli Kolluk Amiri" tarafından denetlenilmesinin, yürütülen soruşturmaların alınan talimata uygun ve etkin bir şekilde tamamlanması yanında adli kolluğun işleyişi ve denetimi konusunda olumlu katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

13-Adli evrak bakan zabitanın görev değişikliği ile ilgili dikkat edilecek hususlar;

Zabitanın görev ve işbölümü ayarlamasında, adli evraka bakan birimlerde gerekli ve zorunlu olmadığı takdirde, ihtisaslaşmayı temine yönelik olarak görev türü ve görev yeri değişikliği yapılmamasının, belli bir birikim ve tecrübeden dolayı soruşturmaların daha seri bir şekilde yürütülerek tamamlanması açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir

14-Olay yerini gören kamera kayıtlarının temininde dikkat edilecek hususlar;

Teknik imkanlarla orantılı olarak meskun mahallerde gerçekleşen olaylarda, olayın meydana geldiği yerler itibariyle, olayın meydana geldiği yerde güvenlik kameraları mevcut ise bu kayıtların, bizzat kolluk tarafından ilgili kişiler ile görüşülerek dosyaya sağlanması, bu hususun olayın taraflarına bırakılmaması gerektiği,

15-Aile içi şiddete maruz kalan mağdurların adli raporlarının aldırılmasında dikkat edilecek hususlar;

Aile içi şiddet mağdurlarının, başlatılan soruşturma sırasında, ekseriyetle müşterek ikametden ayrılmaları ve fiilen yeni adreslerine taşınmaları ihtimali bulunduğundan, mağdurlarla ilgili olarak özellikle -kati- adli raporlarının aldırılması hususunda etkin bir tavır ortaya konulması,

16- 6284 sayılı yasanın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar;

6284 sayılı yasanın, öncelikle koruma yasası olduğu, şiddet mağdurunu korumayı amaç edindiği dikkate alınarak;

—Aile dışı şiddet olaylarında; şiddet mağdurunun maruz kaldığı eylemin, sürekliliğinin ve ısrarlı takip mağduru olma durumunun ciddi şekilde araştırılması,

Talepte bulunanın şikayet ve her türlü delilinin tespiti yanında, geçmişte aynı şüphelinin eylemi sonucu uğradığı mağduriyeti ile bu mağduriyeti nedeniyle yaptığı müracaatı ve verilen bir tedbir kararı olup olmadığı hususlarının etraflı bir şekilde araştırılması,

—Aile içi şiddet olaylarında; talepte bulunanın şikayeti ile her türlü delilinin tespiti ile müşterek hanede yaşayan diğer aile fertleri ve yakın komşularının bilgisine başvurulması suretiyle hazırlanan evrakın niteliği de göz önüne alınarak, gerekli durumlarda koruyucu ve önleyici tedbir talebinde bulunulması,

—6284 sayılı yasa kapsamında işlem yapılan tüm olaylarda, Aile Mahkemesinden ilgili yasanın 4 ve 5. maddeleri uyarınca koruyucu ve önleyici tedbir kararlarına hükmedilmesi yönündeki talep yazısının, soruşturma evrakına mutlaka eklenmesi,

—Aynı olayla ilgili olarak, mükerrer tedbir kararı alınmasına meydan vermemek adına, tedbir kararı talep edilmeden "ŞÖNİM"(Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi) nezdinde araştırma yapılarak önceden alınmış herhangi bir karar olup olmadığının araştırılması,

—Söz konusu koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının icrasının takibi için, her adli kolluk birimince mutlaka; kararı veren mahkeme, karar tarihi, karar numarası, karara konu olay, karar tarihi, olayın tarafları, kararın ilgiliye tebliğ edilip edilmediği hususlarına dair bilgilerin kayıt altına alınması,

—Zorlama hapsi taleplerinde söz konusu kayıtlardan faydalanılması, tereddüt halinde; "ŞÖNİM", ilgili Aile Mahkemesi ve Cumhuriyet Başsavcılığı nezdinde araştırma yapılması,

—6284 sayılı yasa kapsamındaki olaylar sonrasında, mahkemece

hükmedilen tedbir kararlarının ilgiliye tebliğ edilmesini müteakip, benzer bir şiddet olayının tekrar gündeme gelmesi durumunda, yeniden tedbir talebinde bulunulmadan daha önceden verilen tedbir kararı ilgiliye tebliğ edilmiş ise zorlama hapsi ile ilgili sürecin başlatılması, eğer karar tebliğ edilmemiş ise tebligatın derhal yapılması gerektiği,

—6284 sayılı yasanın uygulanmasına dair çıkarılan ve 18/01/2013 tarihinde yürürlüğe giren yönetmelik doğrultusunda, tedbir kararının ilgiliye tebliği sonrası, karara aykırı davranılması halinde zorlama hapsinin durumdan haberdar olan kolluk birimleri tarafından Cumhuriyet Savcılığından talep edilmesi, kolluğun talebi üzerine Cumhuriyet Savcılığının "zorlama hapsi" ile ilgili talebi, Aile Mahkemesine iletmesi gerektiği, bu aşamada gerek idare ve gerekse kolluk tarafından doğrudan Aile Mahkemesinden "zorlama hapsi" ile ilgili talepte bulunulmaması gerektiği hususlarına dikkat edilmelidir.

17-Suçta sürüklenen çocuklarla ilgili soruşturmalarda dikkat edilecek hususlar;

—18 yaşını ikmal eden kişilerle birlikte işledikleri suçlardan dolayı, haklarındaki soruşturmaların, ayrı ayrı evraklar üzerinden yürütülmesi,

—12-15 yaş grubundaki SSC'lerin, işlediği suçun hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneği bulunup bulunmadığı hususunda, TCK'nın 31/2. madde kapsamında rapor alınması,

—SSC'ler hakkında birden çok suçla ilgili olarak yürütülen soruşturmalarda TCK'nın 31/2. maddesi kapsamında düzenlenen adli raporun, her bir suç için ayrı ayrı alınması gerektiğinin gözetilmesi,

18-Soruşturmayı yürüten kolluk birimlerince dikkat edilecek bazı hususlar;

Adli kolluğun; görev yaptığı esnada ve görevi ile ilgili olarak müşteki, mağdur yada şüpheli konumuna düştüğü soruşturmaların, mahiyeti itibariyle bizzat Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı tarafından

yapılması gerekmekte birlikte,

Adli kolluk bünyesindeki "Olay Yeri İnceleme" ve diğer birimler tarafından, olay türüne göre mahallinde gerekli inceleme yapılarak;

—"Olay Yeri Görgü Tespit Tutanağı" ve "kroki" tanzim edilmesi,

—Mümkün olduğu ölçüde olay yerinin ve suç materyallerinin teknik araçlarla görsel olarak kayda alınması,

—Görüntü kaydına dair izleme tutanağı ile ses kayıtlarının çözümüne dair tutanağın dosyaya sağlanması,

—Görüntü ve ses kaydı itibariyle gerektiği takdirde, teşhis ve eşleştirme işlemlerinin yapılması,

—Kolluk tarafından el yazısı ile yazılan tutanakların, okunaklı olarak yazılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi,

19-Cumhuriyet Başsavcılığı talimat bürosunun işlerine bakan adli kolluk görevlilerince dikkat edilecek hususlar;

Cumhuriyet Başsavcılığı Talimat Bürosu tarafından, zabıtaya yazılan talimat evraklarında istenilen hususlar titizlikle incelenerek, tekide mahal vermeksizin, eksiksiz ve seri bir şekilde yerine getirilmelidir.

20-Suç delillerinin Cumhuriyet Başsavcılığına tesliminde dikkat edilecek hususlar;

Kolluğun soruşturma kapsamında elde ettiği suç delilleri, usulüne uygun bir şekilde mühürlenerek evrakla birlikte Müracaat Savcılığına yada ilgili Cumhuriyet Savcısına teslim edilmelidir.

Bu kapsamda;

a-Suçta kullanılmayan ve ruhsatı bulunmayan gaz tabancaları ve bu konuda düzenlenen evraklar, 5729 sayılı yasanın 3 ve 4. maddeleri uyarınca, idari yaptırıma yönelik işlemler için zabıtada kalmalı, bu kabul evraklar ile gaz -ses- tabancaları, Cumhuriyet Başsavcılığına **getirilmemeli**, idari yönden işlem yapıldığı hususu fezlekedede **mutlaka** belirtilmelidir.

b-"Hırsızlık" suçlarında, müştekiye ait eşyalar tutanak ile sahibine teslim edilmelidir.

c-"Genel Güvenliğin Kasten yada Taksirle Tehlikeye Sokulması" kapsamındaki "Yangın Çıkarma" eylemlerinden dolayı yürütülen soruşturmalarda, yangının çıkış sebebinin belirlemek için toplanan ve yapılan ekspertiz incelemesi sonucu herhangi bir bulguya rastlanılmayan materyaller, tutanak ile sahibine teslim edilmelidir.

21-Örnek olay;

Uygulamada gündeme gelen olaylara örnek kabilinden;

Yürütülen soruşturma kapsamında, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı ile gece serbest bırakılan şüphelinin, gündüz mevcutlu olarak Müracaat Savcılığına getirilmesine dair verilen talimat gereğinin ifa edildiği süreçte, kolluk tarafından kendisine yönelik olarak gerçekleştirildiğini iddia edilebileceği eylemler dikkate alınarak, aşamalar itibariyle mutlaka şüpheliye ait adli rapor aldırılması gerektiği,

Zira; Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı ile, gece bir yakınına teslim edilen SSÇ'lerin, mesai saati içerisinde Cumhuriyet Başsavcılığı Çocuk Suçları Bürosunda hazır edilmesi şeklindeki uygulamanın, SSÇ'ler dışında diğer şüphelilere teşmil edilmesinin doğru olmadığı ve yasal zemininin de bulunmadığı değerlendirilmektedir.

22-Taraf beyanlarının tespitinde dikkat edilecek hususlar;

Soruşturma kapsamında beyanları alınan müşteki, mağdur ve tanıkların anlatımı ile ifadeleri alınan şüphelilerin anlatımları tutanaklara geçirilirken aynı veya benzer cümleler kurularak, tutanakların kopyalandığı kanaatini oluşturacak yöntemlerden kaçınılmalıdır.

23-Mağdurların uğradıklarını iddia ettikleri zarara dair beyanlarının açıklattırılması;

Soruşturma aşamasında, atılı suçtan dolayı zarara uğradığını bildiren mağduru, maddi zararın nelerden ibaret olduğu, zararın giderilip giderilmediğinin açıklanması, "ektin pişmanlık" hükümlerinin

uygulandığı suç tipleri açısından önemli ve gereklidir.

24-Suç tarihi ve suç yerinin belirtilmesi ile ilgili olarak dikkat edilecek hususlar;

Soruşturma evrakında, uygulanacak yasa maddesi ile soruşturma ve kovuşturma makamlarının yetki durumunun belirlenmesi bakımından, suç tarihi, zaman dilimi ve suçun işlendiği yerin tereddüde yol amayacak bir şekilde açıkça belirtilmesi gereklidir.

25-Daimi arama evrakları ile ilgili olarak dikkat edilecek hususlar;

Fail-i meçhul olaylarla ilgili yürütölen ve daimi aramaya alınan soruşturma evraklarında; suç failinin bulunup bulunmadığına dair, her bir dosya için dñzenlenecek müstakil tutanağın, tekide mahal bırakmadan, zamanaşımı süresine kadar, belirtilen zaman aralıklarında **(kural olarak 6 ay)** ilgili dosyasına takılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi gerektiğine dikkat edilmelidir.

26-“Uzlaşma” usulü ile ilgili olarak dikkat edilecek hususlar;

—Uzlařmaya tabi suçlarla ilgili olarak, yasal prosedürün daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, adli kolluk tarafından uzlaşma teklif edilmemesi ve buna dair form dñzenlenmemesi, bu şekilde Cumhuriyet Başsavcılığımıza intikal eden evrakın, genel soruşturmaya bakan Cumhuriyet Savcıları tarafından, gerekli işlemlerin tamamlanmasını müteakip yapılan değerlendirme sonucu, uzlaşmaya tabi olduğunun anlaşılması halinde “Uzlaştırma Bürosu” na aktarılması,

27-"Bilişim Suçları" ile ilgili dikkat edilecek hususlar;

İl Emniyet Müdürlüğü bünyesindeki "Siber Suçlar Bürosu" ile, İl Jandarma Komutanlığının ilgili birimlerinde, bu tür suçların teknik bilgi gerektiren soruşturma yöntemleri dolayısıyla, daha seri ve etkin bir sonuç alınabilecek şekilde soruşturma yapılabilmesi için, teknik bilgi donanımı olan yeterli sayıda personel görevlendirilmesi,

Bu birimlerce hazırlanan raporlara istinaden; arama, teknik

inceleme ve el koyma gibi taleplerin, ilgili Cumhuriyet Savcısına ivedi bir şekilde iletilmesi ve verilen talimat uyarınca gerekli işlemlerin gecikmeksizin yerine getirilmesine dikkat edilmelidir.

II. BÖLÜM

SORUŞTURMA AŞAMASINDA BAZI SUÇ VE OLAY TÜRLERİNE GÖRE NÖBETÇİ CUMHURİYET SAVCILARININ VE ADLİ KOLLUK GÖREVLİLERİNİN YAPMASI GEREKEN İŞLEMLER

Kolluğun, haber aldığı veya müdahale ettiği olayı derhal Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bildirmesi üzerine, olayın niteliğine göre, aşağıda başlıklar halinde gösterilen her suç tipi için verilmesi muhtemel ve gerekli olan talimatlar doğrultusunda soruşturma işlemleri tamamlanıp, hazırlanan evrak ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilir.

1- KASTEN ÖLDÜRME ... (TCK 81 - 82)

1-Olayın haber alınması üzerine çok ivedi bir şekilde olay mahalline intikal eden kolluk görevlilerince, kaybolma ve karartılma tehlikesi olan deliller ile ilgili gerekli tedbirleri aldıktan sonra mahiyetini öğrendikleri olayla ilgili gerekli talimatları almak üzere, derhal Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı ile irtibat kurulması,

2-Teknik ve kriminal inceleme yapacak birimlerin, olay yerine sevkinin sağlanması,

3-Olay yerine güvenlik şeridi çekerek, harici girişlerin engellenmesi,

4-Maktulün pozisyonu değiştirilmeden, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının olay mahalline intikali beklenerek, geldiğinde onun nezaretinde ve talimatı doğrultusunda gerekli tespit ve delil toplama işlemlerinin yerine getirilmesi,

5-Olay yerinde yaralılar var ise, çok ivedi sağlık kuruluşuna sevklerinin sağlanması,

6-Olay yerinde bulunan ve olay hakkında bilgi sahibi olduğu anlaşılan tanıkların beyanlarının tespitine yönelik olarak, onlarla irtibat kurup, açık kimlik ve adres bilgilerinin belirlenmeye çalışılması,

7-Olay yerinde bulunan ve konuşabilen yaralılara, gerek hasta nakil aracı beklendiği sırada gerekse hasta nakil aracında, sağlığı açısından herhangi bir tehlike doğurmayacaksa, olaya dair bilgileri sorup keyfiyetin tutanağa aktarılması,

8-Olayda **ateşli silah** kullanılmış ise;

—Silah yada silahlara ait kovan veya kartuşlar ile mermi çekirdeklerinin bulunduğu yer ile maktulün bulunduğu yerin,

—Müşteki, mağdur ve tanık beyanlarına göre tarafların konumlarının,

—Aradaki mesafenin, atış sayısının, bitişik atışlarda gerek maktulün üzerinde bulunan elbisede oluşan yanık ile ciltte oluşan yanığa bağlı yaralanmaların uygun cihazlarla kaydedilerek, düzenlenecek kroki ve tutanakta ayrıntılı bir şekilde gösterilmesi,

—Maktulün üzerindeki elbiselerin yapılacak incelemeye esas olarak alınması yanında, olay sırasında ateşli silah kullanma ihtimali de dikkate alınarak el svaplarının -(av tüfeği kullanılan olaylarda ayrıca yüz svaplarının da)- alınması,

—"Kasten öldürmeye teşebbüs" suçu ile ilgili olarak, şüpheli ile maktulün arasındaki atış mesafesi, atış sayısı, araya girenlerin şüpheliyi engellemeye çalışıp çalışmadıkları, şüphelinin eylemine son verme iradesi yanında, silahtaki merminin bitmesi ya da şüphelinin eylemi tamamlamadan bırakmaya yönelik iradesinin araştırılması,

—Şüphelinin, maktule ateş ettiği açının tespiti ile vücuda giren merminin vücudu terk ettiği anlaşılıyorsa çıkan mermi çekirdeğinin civardaki bir zemine ya da yüzeye çarpma ihtimaline binaen araştırma yapılması,

9-Olayda **kesici alet** kullanılmış ise, yaranın oluştuğu bölge üzerinde inceleme yapılarak, kesi bölgesinin uzunluğu, derinliği, kesinin düzgün olup olmadığı gibi hususların tespit edilmesi,

10-Şüpheli ile maktulun **akraba** olup olmadıkları, aralarında önceye dayalı bir **husumet** bulunup bulunmadığı hususlarının araştırılması,

11-Olay yerinde yapılan inceleme sonunda elde edilen deliller ile otopsi işlemi sonrasında elde edilen delillerle ilgili yaptırılması gereken bilirkişi incelemesi varsa, kolluk tarafından ilgili birimlerle irtibata geçilerek gerekli işlemler yaptırılıp raporların dosyaya sunulması,

12-Şüphelinin maktule yönelik "kasten öldürme" eylemi ile ilgili olarak, olayı gören tanıkların ve şüphelinin ayrıntılı beyanlarının alınması,

13-Eylemin tasarlanarak işlediğine dair iddiayı ispatlayacak delillerin etkin bir soruşturma ile tespit edilerek dosyaya sağlanması,

14-Yapılan otopsi işlemi sonucunda düzenlenen rapor ile maktulun öldürülme şekli birlikte değerlendirilerek, eylemin canavarca bir his veya eziyet çektirme suretiyle işlendiğine dair elde edilecek delillerin değerlendirilmek üzere dosyaya sağlanması,

15-Maktulun kendisini savunamayacak durumda, yatalak ya da aklen malül olup olmadığı hususunda araştırma yapıp buna dair belgelerin dosyaya sağlanması,

16-Eylemin kan gütme ya da töre saiki ile işlenip işlenmediği, olay öncesinde ve olay sırasında şüpheliyi **tahrik** eden durumlar varsa bunun değerlendirilmesi,

17-Maktulun söz konusu eyleme yerine getirdiği kamu görevinden dolayı maruz kalıp kalmadığı, şüphelinin eylemi bir suç gizlemek, delilleri ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da yakalanmamak amacıyla işleyip işlemediğinin araştırılması,

18-Faili belli olmayan öldürme olaylarında yada şüphelinin kimliğinin tespitine yönelik olarak cesedin bulunduğu bölge ve çevresinde şüpheliye ait olma ihtimali bulunan kıl, tüy, tükürük, vücut sıvısı vs. atık ile ayak izi, şüpheliye ait olması muhtemel eşya bulunduğu takdirde usulünce muhafaza altına alınması,

19-Maktul ile şüpheli arasında boğuşmaya dair eserler bulunduğu takdirde maktulun tırnak diplerinde doku parçası veya şüphelinin üzerindeki kıyafetle ilgili kumaş ya da ip parçası bulunması ihtimaline binaen gerekli tespitin yapılması,

20-Şüphelinin kimliğinin belli olmaması durumunda, olayın meydana geldiği zaman ve yer itibari ile kamera kayıtları ve araç ile belli bir noktaya gidildikten sonra gerçekleştirilen eylemler söz konusu ise güvenlik birimlerinin plaka okuma sistemleri ile ilgili arşiv bilgilerinden istifade edilmesi ve ayrıca müştekinin üzerine kayıtlı cep telefonu hattı ile ilgili görüşme yaptığı kişilerin tespitine yönelik yapılacak çalışmalar yanında, maktulun üzerinde bulunan telefonun muhafaza altına alınarak yapılan aramalara ve gelen mesaj kayıtlarına yönelik bilgilerin tespiti aşamasında Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılması,

21-Ceset üzerinde yapılan inceleme sonrası cinsel saldırıya uğradığına dair şüpheler ve deliller bulunduğu takdirde, şüphelinin tespiti açısından önem arz ettiğinden, maktulun genital bölgelerinden, vücut sıvısı, sperm vs. materyallerinde içinde olabileceği sürüntü örneklerinin usulüne uygun olarak aldırılması ve ayrıca maktulun vücudunun muhtelif yerlerine şüphelinin vücut sıvısı ya da tükürüğünün bulaşma ihtimali ya da şüpheliye ait kıl vs.örneklerin maktulun vücuduna ya da elbiselerine yapışması ihtimali doğrultusunda bu örneklerin de usulünce alınmasını müteakip, kimliği tespit edilen şüpheli ile karşılaştırılmak üzere DNA incelemesi yaptırılarak eşleşip eşleşmediğinin tespit edilmesi,

22-Şüphelinin olayın hemen akabinde yakalanması halinde,

ellerini yıkamadan özellikle ateşli silah yaralanmasına bağlı olarak işlenen suçlarda el svapları ile üzerindeki kıyafetlerin atış artıklarının tespitine yönelik olarak alınması, aradan bir süre geçtikten sonra yakalanması halinde üstünde yada evinde bulunan yıkanmamış eşyaları üzerinde atış artıkları bulunması ihtimaline binaen usulü dairesince yapılacak arama işlemi sonucunda bulunacak eşyaların kriminal incelemeye esas olmak üzere muhafaza altına alınması ya da el konulması,

23-Ölenin yakınlarının olayla ilgili beyanlarının alınması,

24-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

25-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

26-Suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması, teşhis işlemlerinin mutlak surette, PVSK'da belirtilen kurallara riayet edilerek usulünce, tartışmaya mahal bırakmayacak derecede yapılmasına özen gösterilmesine,

27-Şüpheli yakalanmış ise, adli raporunun aldırılması,

28-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

29-Olaya birden çok şüpheli katılmış ise, her birinin eyleminin yukarıda izah edilen ayrıntılar doğrultusunda tespit edilerek haklarındaki tüm delillerin toplanması,

30-Şüpheli yada şüphelilerin salıverilmesi, gözaltına alınması ve mevcutlu olarak hazır edilmesi yanında, olayın niteliğine göre Nöbetçi

Cumhuriyet Savcısının **ayrıca vereceği talimatlara** göre hareket edilmesi,

2- TAKSİRLE ÖLDÜRME ... (TCK 85)

1-Olayı haber alan kolluk görevlilerinin, çok ivedi olay yerine hareket etmeleri,

2-Kaza yerinde bulunan yaralıların çok ivedi sağlık kuruluşuna sevklerinin sağlanması,

3-Güvenlik şeridi çekerek kaybolması ihtimali bulunan suç delilleri ve olaya karışanların şahsi eşyalarının muhafazası için gerekli tedbirlerin alınması, olay mahallini gösteren kamera kayıtları varsa, temin edilerek dosyaya sunulması,

4-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesi,

5-Ölen olay yerinde ve olay mahalline gelen sağlık görevlilerinin yapacakları bir müdahale söz konusu değil ise, ölenin pozisyonu değiştirilmeden Nöbetçi Cumhuriyet Savcının gelişinin beklenmesi,

6-Olay yerine gelen Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının tespit ve incelemesi sırasında verdiği talimat doğrultusunda, olay mahallinde kriminal inceleme yapan birim yanında, her olayın niteliğine göre;

a-Trafik kazalarında; kazaya karışan araçların durumunu, kazanın nasıl meydana geldiği, araçlarda oluşun hasarları, zeminde bulunan fren izlerini, çarpışma noktasını, çarpışma sonrası araçların konumlarını, kazaya karışan aracın hızı ile ilgili bir kanaate ulaşmak adına, aracın kaçınıcı viteste olduğuna dair tespitinin, aracın tekerlerinde patlama söz konusu ise bu patlamanın kaza nedeni ile mi, yoksa kazadan önce mi -yani kazanın lastiğin patlamasından dolayı mı-gerçekleştiiği hususunda gerekirse araç lastiği tamirinden anlayan

bilirkişiyeye, lüzum görülen sair hususlarda da konusunda uzman bilirkişilere teknik inceleme yaptırılarak elde edilen bilgileri,"trafik kazası tespit tutanağı" adlı matbu belgeye aktaracak trafik zabitasının,

b-Karbonmonoksit zehirlenmeleri sonucu meydana gelen ölüm olaylarında; binanın projesi itibariyle bacada bir imalat hatası olup olmadığı, kalorifer, soba, kombi sisteminin standartlara uygun olup olmadığı, gerekli bakım ve temizliğin yapıp yapılmadığı yönünden değerlendirme yapacak uzmanların,

c-Ateşli silahla vurulma sonucu meydana gelen ölüm olaylarında, ateşli silah ve atıştan anlayan ve olayı silahın türü, özellikleri, atış mesafesi ve açısı itibariyle değerlendirerek inceleme yapacak uzmanların,

d-Gıda zehirlenmeleri sonucunda meydana gelen ölüm olaylarında, son olarak yenen yiyeceklerden numune alınmasına yönelik işlemleri yapacak uzmanların,

e-İş kazaları sonucunda meydana gelen ölüm olaylarında, işyerinde çalışma ortamının gerektirdiği iş güvenliği ile ilgili tedbirlerin alınıp alınmadığı hususunu değerlendirebilecek uzmanların,

f-Hekim kusuru, yüksekten düşme, suda boğulma, bakım ve gözetim sorumluluğunun ihmali ve benzeri şekilde gerçekleşen taksirli ölüm olaylarında, olayın niteliğine göre, konusunda uzman olan kişilerin **-Adli Yargı Adalet Komisyonunun oluşturduğu bilirkişi listesinden yararlanılarak-** temini ile, yapılan inceleme sonucunda, kusur durumunu tespite yönelik düzenleyecekleri raporların dosyaya sağlanması,

7-Trafik kazalarında, kazaya karışan sürücülerin alkollü içki, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanıp kullanmadıklarının tespit edilmesi,

8-Sürücü öldüğü için alkol yada madde kullanıp kullanmadığının tespit edilmemesi halinde, ölü muayenesi ve otopsi işlemi sırasında bu yönde bir çalışma yapılması için Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesi,

9-Kaza sırasında yaralanan sürücü yada diğer kişilerin kati raporlarının aldırılması,

10-Kazaya karışıp da kusursuz olduğu tespit edilen sürücü, araçta bulunan yolcular ve olayı gören kişiler ile bizzat müracaat eden ölenin velisi, vasisi, eşi, çocuğu gibi yakınlarının beyanlarının alınması,

11-Bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen raporda, taksirleri belirlenen kişilerin olayla ilgili olarak şüpheli sıfatıyla savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

12-Trafik kazalarında, şüphelilerin sürücü belgelerinin okunaklı ve onaylı örneklerinin dosyaya sağlanması,

13-Trafik kazalarında, kazaya sebebiyet veren, sürücünün, ölü ve yaralıların yakınları, ya da kazaya şahit olan diğer insanlar tarafından linç edilme, darp edilme gibi korkuları yüzünden, ya da alkollü olduğunu, gizlemeye ya da izini kaybettirmeye yönelik olarak kaza mahallinin terk etmesi sebebiyle, kazaya şahit olan kimseler, sürücüyü teşhise yönelik yaptırılacak teşhis işlemlerinin usul ve Yasaya uygun yapılmasına riayet edilmesi,

14-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

3- KASTEN YARALAMA ...(TCK 86 - 87)

1-İhbar yada ilgilinin müracaatı üzerine, olayı haber alan kolluk görevlilerince, olay yerine intikal edilerek, öncelikle yaralanan kişilerin sağlık kuruluşuna sevki sağladıktan sonra, kasten yaralama suçu mağdurunun beyanını alınarak şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

—Kasten yaralama suçunun taraflarının akraba olup olmadıklarının,

—Eylemin, beden ve ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan bir kişiye karşı işlenip işlenmediğinin,

—Kişinin yerine getirdiği görevi nedeniyle ya da kamu görevlisinin sahip olduğu nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle işleyip işlemediğinin,

—Eylemin, silahla işlenip işlenmediğinin tespit edilmesi,

2-Müşteki yada mağdurun adli raporunun aldırılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki veya mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis

edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması, kendisinin darp edildiğini iddia ediyor ise adli raporunun aldırılması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların** da yerine getirilmesi,

4- TAKSİRLE YARALAMA ... (TCK 89)

1-Olayı haber alan kolluk görevlilerinin, çok ivedi olay yerine hareket etmeleri,

2-Olay yerinde bulunan yaralıların çok ivedi sağlık kuruluşuna sevklerinin sağlanması,

3-Güvenlik şeridi çekerek kaybolması ihtimali bulunan suç delilleri ve olaya karışanların şahsi eşyalarının muhafazası için gerekli tedbirlerin alınması,

4-Olayın niteliğine göre;

a-Trafik kazalarında, zabıta tarafından "kaza tespit tutanağı" düzenlenerek kusur durumunun belirlenmesi, sürücü ya da sürücülerin alkollü olup olmadıklarının tespit edilmesi,

b-İş kazalarında, çalışma ortamının gerektirdiği güvenlik tedbirlerinin alınıp alınmadığı konusunda iş güvenliği uzmanlarınca

gerekli inceleme yapılarak rapor tanzim ettirilmesi,

c-Zehirlenme ve benzeri taksirle yaralanma olaylarında, olayın meydana geliş şekli ve kusur durumunun belirlenmesine yönelik olarak, olay yer inceleme ekibi veya olayın niteliğine göre ihtiyaç duyulan uzman ekipler yadakonusunda uzman olan kişilerin **-Adli Yargı Adalet Komisyonunun oluşturduğu bilirkişi listesinden yararlanılarak-** temini ile, bu bilirkişilerin yaptıkları inceleme sonucunda, düzenleyecekleri raporların dosyaya sağlanması,

5-Müşteki yada mağdurun, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

6-Olay sırasında yaralanan kişilerin -müşteki, mağdur ve şüphelilerin- kati raporlarının dosyaya sağlanması,

7-Olay mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

8-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

9-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

10-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

11-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

12-Kaza yeri terk edilmiş ise, dosyadaki bilgi ve belgelerden

hareketle tarafların kusur durumlarının, mutlaka ayrı bir tutanakla belirlenmesi,

13-Uygulamada; trafik kazası sonrası olay yerinden kaçan kişilere genellikle, araçlarının plakasından ulaşıldığı dikkate alınarak, tespit ve temin edilen araç sahibi ile kaza yapan kişinin aynı şahıs olup olmadığı hususunda, müşteki, mağdur ya da tanıklara tespit ve teşhis işlemi yaptırılması,

14-Taksirle yaralama eyleminin, bilinçli taksir ile meydana gelip gelmediği hususunda, uygulamada çok sık karşılaştığımız trafik ışığı ihlalleri, meskun mahallerde aşırı hız, alkol ya da uyuşturucu madde etkisi ile araç kullanma durumlarının düzenlenecek tutanaklarda ayrıca belirtilmesi,

15-Bilinçli taksir hali söz konusu değil ise, mağdurun şikayetçi olmadığı taksirle yaralama suçlarında, mağdurun kati raporunu aldirmaya gerek olmadığı,

16-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

5- CİNSEL SALDIRI-CİNSEL İSTİSMAR (TCK 102-103)

Cinsel davranışlarla vücut dokunulmazlığının ihlâline maruz kalınması durumunda;

1-Alınan ihbar yada müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, mağdur ve müştekilerin şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması, bu kapsamda;

—Mağdura yönelik cinsel saldırı veya istismar eyleminin, şekli - organ sokmak suretiyle gerçekleşip gerçekleşmediği, zamanı ve sayısı,

—Mağdurun yaşı, beden ve ruh bakımından kendisini

savunamayacak durumda olup olmadığı,

—Şüpheli ile mağdur arasında herhangi bir akrabalık ilişkisi olup olmadığı,

—Silah kullanılıp kullanılmadığı,

—Eylemi kaç kişinin gerçekleştirdiği,

—Şüphelinin eylemi, yerine getirdiği kamu görevi yada hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle işleyip işlemediği,

—Mağdurun direncini kırarak ölçünün ötesinde cebir kullanılıp kullanılmadığı,

—Çocuklara karşı gerçekleştirilen cinsel istismar eylemi sırasında ayrıca hile kullanılıp kullanılmadığının hususlarının tespit edilmesi,

2-Mağdurun rızası doğrultusunda adli raporunu, maruz kaldığı eylem nedeni yapılan vücut ve iç beden muayenesi sırasında maruz kaldığı cinsel saldırı yada cinsel istismar eyleminin ispatına yönelik olarak, adli rapor ile cinsel organlarından sürüntü örneği aldırılması,

—15 yaşını ikmal etmemiş çocukların iç beden muayenesine, kanuni temsilcileri tarafından rıza gösterilmemesi durumunda dahi, cinsel istismara maruz kaldıklarına dair iddia ve makul şüpheye binaen, CMK 75. maddesi uyarınca aldırılan karara göre muayene yapılması,

—15 yaşından gün almış ancak 18 yaşını ikmal etmemiş mağdurun rızası doğrultusunda cinsel ilişkiye girmesi, **failin mağdurla evlenme vasağı bulunan kişilerden olması ya da evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerden olması halleri hariç olmak üzere**, şikayeti yoksa suç teşkil etmediğinden, mağdurenin gözlemlenen hali ve velisi yada yasal temsilcisinin beyanı doğrultusunda iradesine etki eden herhangi bir rahatsızlığının bulunmadığı, tavır ve davranışları itibarıyla de mümeyyiz olduğu anlaşılıyor ise iç beden muayenesi yapılamayacağı, mümeyyiz değilse 15 yaşını ikmal etse dahi, CMK 75. maddesi uyarınca alınacak karara istinaden iç beden muayenesi ile ilgili tedbire

başvurabileceği,

—15 yaşını ikmal eden mağdurun, cinsel istismar yada cinsel saldırıya uğradığını iddia ederek şikayetçi olması durumunda ya da **failin mağdurla evlenme yasağı bulunan kişilerden olması ya da evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerden olması hallerinde şikayetçi olmasa dahi** iddia ve makul şüpheye binaen, rızası olmasa da, CMK 75. maddesi uyarınca alınacak karar doğrultusunda iç beden muayenesi ve örnek alınması ile ilgili tedbire başvurabileceği,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması amacıyla, mağdurun çamaşırlarında şüpheliye ait vücut sıvısı, sperm vs. bulguların tespitine yönelik olarak bu eşyaların muhafaza altına alınması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması ,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

6- REŞİT OLMAYANLA CİNSEL İLİŞKİ (TCK 104)

Öncelikle, alınan nüfus kaydına göre 15 yaşından gün almış ancak 18 yaşını ikmal etmemiş mağdurlara karşı rızası dahilinde gerçekleştirildiği iddia olunan cinsel ilişkinin bu madde kapsamında bulunduğu, 15 yaşından küçüklere yönelik ya da 15-18 yaş grubunda bulunup da mağdurun rızası hilafına gerçekleştirilen cinsel içerikli davranışların yukarıda belirtildiği üzere TCK.103 maddesinde sayılan suçu oluşturduğu, soruşturmasının da yine yukarıda izah edilen usule göre yapılması gerektiğine dikkat edilmesi,

Madde uygulamasında dikkat edilecek ikinci husus failin mağdurla evlenme yasağı bulunan kişilerden olması ya da evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerden olması hallerinde mağdur şikayetçi olmasa dahi soruşturma işlemlerinin yukarıda TCK.103 maddesinde belirtilen usul ve esaslar dairesinde yerine getireceğinin dikkate alınması,

Sonuç olarak TCK 104 maddesinde tarif edilen suç tipinin (maddenin uygulama alanının) sadece 15 yaşından gün almış ancak 18 yaşını ikmal etmemiş mağdurun rızası doğrultusunda cinsel ilişkide bulunması ve mağdurun şikayetçi olması halinde uygulanabileceği, bunun vanısıra failin mağdurla evlenme yasağı bulunan kişilerden, örneğin aile içi cinsel ilişki (ensest) ya da evlat edineceği çocuğun evlat edinme öncesi bakımını üstlenen veya koruyucu aile ilişkisi çerçevesinde koruma, bakım ve gözetim yükümlülüğü bulunan kişilerden olması halinde ise, eylem yine bu madde hükmü kapsamında kalmakla beraber soruşturmasının

mağdurun şikayetçi olup olmadığına yada eyleme rıza gösterip göstermediğine bakılmaksızın resen yukarıda TCK 103 maddesi anlatımında belirtilen usul ve esaslar dahilinde yürütüleceği, dikkate alınarak,

1-Suçun soruşturmasında ihbar yada müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, öncelikle; mağdurun yaşının tespit edilmesi,

—Olay şüphelilerinin ve mağdur ile aralarında ki arabalık bağı ve velayet ilişkisinin tespit edilmesi,

—Suçun madde kapsamında kalması halinde rızaen cinsel ilişkiye giren mağdurun cinsel ilişkiden itibaren 6 ay içerisinde şikayet hakkı bulunduğu cihetle, müracaatı üzerine şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması, ifadesiyle ve varsa gebelik durumu da gözönünde bulundurulup raporunda belirtilen gebelik haftası da dikkate alınarak suç tarihinin belirlenmesi,

2-Rızası doğrultusunda, mağdurun adli raporunun aldırılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

8-Mağdurun, tavır ve davranışları itibariyle mümeyyiz olmadığı konusunda, soruşturmayı yapan birimlerce şüpheye düşülmesi üzerine, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda maruz kaldığı eylemin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneğinin gelişip gelişmediğine yönelik adli rapor alındırdıktan sonra, mümeyyiz olmadığı anlaşılırsa eylem "cinsel istismar" suçu olarak değerlendirilip, bu suç tipine istinaden verilen talimata göre soruşturma evrakı düzenlenmesi,

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

7- CİNSEL TACİZ (TCK 105)

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin, ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda; iddia konusu taciz olayının ne suretle -söz, yazı, resim, ileti, yada hareketle- gerçekleştirildiğinin açıkça belirtilmesi. Uygulamada sık karşılaşıldığı üzere;

—Mobil telefon ile gönderilen ve cinsel taciz içeren mesaj ayrıntılarının, müşteki yada mağdurun rızası doğrultusunda tutanağa geçirilmesi, elektronik posta ortamında gönderilen ileti çıktılarının ise dosyaya sağlanması,

—Seyir halindeki araçlarda bulunan şüpheliler tarafından, seyir halindeki araçta bulunan kişilere veya yayalara yönelik gerçekleştirilen cinsel taciz iddiaları ile ilgili olarak, eylemin gerçekleştirildiği saat itibariyle mobese yada özel güvenlik kameralarından yararlanılarak, araç plakalarından hareketle itibariyle şüphelilerin tespitine çalışılması, ancak aracın başka bir kişi tarafından kullanılması ihtimali bulunduğundan, mutlaka suçun mağduru ya da tanıklarınca şüphelinin

teşhisine yönelik işlem yaptırılması gerektiği,

2-Cinsel taciz eyleminin;

Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin ya da aile içi ilişkisinin sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

—Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

—Aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

—Posta veya elektronik haberleşme araçlarının sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

—Teşhir suretiyle, **işlenip işlenmediğinin,**

-Taciz nedeniyle mağdurun; işi bırakması, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalıp kalmadığının açıkça belirlenip evrakta belirtilmesi,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis

edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

8- TEHDİT (TCK 106)

Kendisinin veya yakınının;

—Hayatına,

—Vücut dokunulmazlığına,

—Cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştirileceğinden,

—Ya da malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından veya sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehdit eylemine maruz kalınması durumunda,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

Iddia konusu tehdit olayının ne suretle -söz, yazı, resim, ileti, işaret yada davranışla- gerçekleştirildiğinin açıkça belirtilmesi,

Uygulamada sık karşılaşıldığı üzere;

—Mobil telefon ile gönderilen ve tehdit içeren mesaj ayrıntılarının müşteki yada mağdurun rızası doğrultusunda tutanağa geçirilmesi, elektronik posta ortamında gönderilen ileti çıktılarının dosyaya sağlanması,

—Tehdit eyleminin, yazılı olarak yapılması halinde yada

telefonla yapıldığı sırada, aralarında geçen görüşmenin mağdur tarafından kayıt altına alınması suretiyle kolluğa sunulan ses kaydı ya da yazılı belgenin soruşturma evrakına eklenmesi,

2-Tehdit eyleminin;

—Silahla işlenmesi durumunda, müşteki yada mağdura silah doğrultulup doğrultulmadığının, silah doğrultulmuş ise aynı zamanda tehdit sözü söylenip söylenmediğinin,

—Birden çok kişi tarafından birlikte -aynı kast ile gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin,

—Var olan ve varsayılan suç örgütlerinin oluşturduğu korkutucu güçten yararlanılarak işlenip işlenmediğinin,

—Kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması suretiyle imzasız mektupla veya özel işaretle işlenip işlenmediğinin açıkça belirtilmesi,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Dosyada bulunan şüpheliye ait ses ve görüntü kaydının, şüpheli tarafından kabul edilmemesi halinde, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda, ses ve görüntü kaydı alınarak kriminal laboratuvarlarında inceleme yaptırılması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

9- ŞANTAJ (TCK 107)

—*Hakkı olan veya yükümlü olduğu bir şeyi yapacağından veya yapmayacağından bahisle, bir kimsenin kanuna aykırı veya yükümlü olmadığı bir şeyi yapmaya veya yapmamaya ya da haksız çıkar sağlamaya zorlanması*, (Örneğin; bir kişinin, suç işlemiş olan bir kimseyi ihbar edeceğinden bahisle, kendisine bir menfaat temin etmeye zorlaması, yada bir medya mensubunun, politika ile ilgilenen bir şahsa, hakkındaki yolsuzluk iddiaları ile ilgili olarak, kendisine bir miktar para verilmesi halinde haber konusu yapmayacağını söylemesi gibi)

—*Kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla, bir kişinin şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği*, (Örneğin, ayrıldığı kız arkadaşının, yeniden kendisi ile birlikte olmaması durumunda, daha önceden birlikte kameraya aldıkları cinsel ilişki görüntülerini ailesine vereceğinden bahisle tehdit edilmesi) *eylemine maruz kalınması durumunda*;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-İddia edilen olayla ilgili olarak, müşteki yada mağdur tarafından dosyaya sunulan ses ya da görüntü kayıtlarının muhafaza altına alınarak dosyaya temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanakları ile konuşma dökümleri yaptırılarak dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

10- KİŞİYİ HÜRRİYETİNDEN YOKSUN KILMA (TCK 109)

-Hukuka aykırı olarak bir yere gitmek veya bir yerde kalmak hürriyetinden yoksun bırakılan;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması ardından uygulamada bu madde hükmüne giren suçlarla TCK 234 maddesinde sayılan çocuğun kaçırılması ve alıkonulması suçunun zaman zaman karıştırıldığı dikkate alınarak, suç mağdurunun yaşının tespiti ile ayrıca olay şüphelisi ile mağdur arasındaki varsa yakınlık ya da velayet ilişkisine ilişkin bilgi ve belgelerin (velayete ilişkin kararlar, mağdurun geniş nüfus aile kayıt tablosunun vs) de dosya içerisine alınması yanında,

a-Olay sırasında mağdurun cebir, tehdit ve hileye maruz kalıp kalmadığı,

b-Olayda silah kullanılıp kullanılmadığı,

c-Olayın;

—Birden fazla kişi tarafından birlikte işlenip işlenmediği,

—Kamu görevlisi olan şüphelilerin nüfuzlarını kötüye kullanmak suretiyle işlenip işlenmediği,

—Müşteki ya da mağdurun yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle işlenip işlenmediği,

—Üst soy, alt soy veya eşe karşı işlenip işlenmediği,

—Çocuk ya da beden ve ruh bakımından kendini savunamayacak kişiye karşı işlenip işlenmediği, (Burada ki çocuk tabirinin 18 yaşını bitirmeyen küçükleri kapsadığı, 15- 18 yaş grubunda bulunanların rızaları dahilinde bir yere gitmelerinin ve de bir yerde bulunmalarının bu madde kapsamında suç teşkil etmediği, ancak velayet yetkisini elinde bulunduranların şikayeti ve diğer koşulların varlığı halinde TCK 234/3 maddesinde yazılı suçu oluşturacağı, ancak **suç mağdurunun suç tarihi itibarıyla 15 yaşını bitirmemiş olması halinde eyleme hukuken rıza gösterip göstermediklerinin bir önemi olmadığından rızaları olsa bile bu madde kapsamında sayıldığı şekilde usul ve esaslar dahilinde soruşturmasının yapılıp evrakın ikmal edilmesi gerektiği,**

—Müşteki ya da mağdurun ekonomik bakımdan önemli bir kaybına neden olup olmadığı,

—Cinsel amaçla işlenip işlenmediği,

d-Bu suçu işleyen şüpheli ya da şüphelilerin soruşturmaya başlanmadan önce, mağdurun şahsına herhangi bir şekilde zarar vermeksizin onu kendiliğinden güvenli bir yere bırakıp bırakmadıklarının açıkça belirtilmesi,

2-Suç mağdurunun adli raporunun aldırılması,

3-Müşteki ya da mağdurun ilk olarak kaçırıldığı yer ile araçla gerçekleştirilen kaçırma eylemlerinde aracın terkedilmiş olarak bulunduğu yerde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözüaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

11- KONUT DOKUNULMAZLIĞININ İHLALİ... (TCK 116)

-Bir kimsenin konutuna yada konutunun eklentilerine, rızaya aykırı olarak girilmesi veya rıza ile girdikten sonra buradan çıkılmaması,

-Yada, açık bir rızaya gerek duyulmaksızın girilmesi mutat olan yerler dışında kalan işyerleri ve eklentilerine, rızaya aykırı olarak girilmesi veya rıza ile girdikten sonra buradan çıkılmaması eylemine maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Atılı suçun yasal unsurlarının oluşup oluşmadığını tayin açısından, mutlaka kroki çizilerek olayın meydana geldiği yeri dış dünyadan ayıran unsurların, gerek kroki ve gerekse olay yeri inceleme raporunda ayrıntılı olarak belirtilmesi,

3-Eylemin;

—İşlendiği saatin,

—Cebir veya tehdit kullanılıp kullanılmadığının,

—Suça konu olan yerin konut ya da işyeri olup olmadığının,

—Eylem sırasında silah kullanılıp kullanılmadığının

(TCK.119/1-a)

—Şüphelinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması ya da imzasız mektup ya da işaretlerle işlenip işlenmediğinin, (TCK.119/1-b)

—Birden fazla kişi ile birlikte işlenip işlenmediği (TCK.119/1-c)

—Varolan ya da varsayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenip işlenmediğinin (TCK.119/1-d)

—Kamu görevlerinin sağladığı nüfuzun kötüye kullanılması suretiyle işlenip işlenmediği hususlarının açıkça belirtilmesi (TCK.119/1-e)

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayda ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca **vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

12- KİŞİLERİN HUZUR VE SÜKUNUNU BOZMA ...

(TCK 123)

GÜRÜLTÜYE NEDEN OLMA ... (TCK 183)

GÜRÜLTÜ ... (5326 Sayılı Kabahatler Kanununun 36. Maddesi)

Sırf huzur ve sükûnunu bozmak maksadıyla ısrarla; telefon edilmesi, gürültü yapılması ya da aynı maksatla hukuka aykırı başka bir davranışa maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Eylemin ne şekilde işlendiği ve **süreklilik** arz edip etmediğinin belirtilmesi,

Bu kapsamda;

—Herhangi bir şekilde takip edilmek suretiyle mi,

—Mobil ya da sabit telefon hattına çağrı bırakmak suretiyle mi,

—Mobil telefon hattı ya da sosyal paylaşım sitesine ileti göndermek suretiyle mi,

—Toplu yaşanan ortamlarda, sadece mağdura yönelik olarak, sağlığının zarar görmesine elverişli olmayacak şekilde gürültü yapmak suretiyle mi,

—Mağdurun kendisini ya da ikametini sürekli gözetlemek suretiyle mi,

—İkametgahının camlarına ayna ya da far tutmak suretiyle mi yada benzer şekilde işlendiği ile ilgili ayrıntıların belirtilmesi.

2-Bir kimsenin sağlığının zarar görmesine elverişli bir gürültüye neden olunması ve bu kastla hareket edilmesi durumunda, TCK 183.

maddesinde tanımlanan "Gürültüye Neden Olma" suçunun oluştuğu,

3-Bu durum dışında; mağdur gözetmeksizin, başkalarının sağlığının zarar görmesine elverişli olmayacak şekilde, huzur ve sükununu bozacak şekilde gürültü yapılması, 5326 sayılı yasanın 36. maddesinde tanımlanan "Gürültü" eylemini oluşturduğundan buna göre uygulama yapılması,

4-Uygulamada sık karşılaşıldığı üzere, müşteki ya da mağdurun mobil telefonla gönderilen mesaj içeriklerinin(Kanun telefonla rahatsız edilmeyi değil telefon edilmesini aradığından kısa mesajlar bu kapsamda değerlendirilemez şeklinde farklı bir görüş var)ve elektronik posta hesabına gönderilen mesajların ve göndericiye ait bilgilerin mağdurun rızası doğrultusunda tespit edilerek,dosya arasına konulması,

5-Telefon ile rahatsız etme olaylarında, mağdurun rızası doğrultusunda TİB'e yazı yazılarak arama ve mesaj ayrıntılarının çıkarılması,

6-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayda ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

7-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

8-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da**

yerine getirilmesi.Suçun birkaç kişi veya şebeke tarafından işlenmesi halinde gözaltı işlemi uygulanabilir.(CMK.md 91 ve devamı)Bunun dışındaki hallerde gözaltı uygulanmamalı.

13- HABERLEŞMENİN ENGELLENMESİ ... (TCK 124)

-Kişiler arasındaki haberleşmenin,

-Kamu kurumları arasındaki haberleşmenin,

-Her türlü basın ve yayın organlarının yayınının hukuka aykırı bir şekilde engellenmesi durumunda,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Uygulamada sıklıkla karşılaşıldığı üzere, müşteki yada mağdurun mobil telefonunun, şüpheli tarafından haberleşmesini engellemek amacıyla alınmasına yönelik olarak, iddia doğrultusunda dosyaya sağlanan deliller itibarıyla, makul şüphe olduğu takdirde, şüphelinin üzerinde, evinde, işyerinde, aracında, müştemilatında söz konusu telefonun bulunmasına yönelik olarak karar aldırılarak arama yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

14- HAKARET (TCK 125-131. maddeleri)

-Şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat edilen,

-Sövülmek suretiyle onur, şeref ve saygınlığı saldırıya uğrayan,

1-Müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

—Hakarete konu; söz, yazı ve davranışın ifade edildiği yada sergilendiği şekilde zapta aktarılması,

—Şüphelinin müştekiye yönelik söz ya da davranış yoluyla yapmış olduğu hakaretler müşteki tarafından kayda alınmışsa buna dair unsurların dosyaya delil olarak konulmak üzere muhafaza altına alınması,

—Müştekinin mobil telefon hattı ya da elektronik posta adresine gönderilen mesajların rızası doğrultusunda tutanağa bağlanıp çıktılarının dosyaya delil olarak sağlanması,

—Şüphelinin, müştekiye gönderdiği ya da iletmediği el ürünü yazılı metinler söz konusu ise bunların muhafaza altına alınarak dosyaya sağlanması,

—Hakaretin müştekinin yüzüne karşı -huzurunda- yapıp yapılmadığının belirtilmesi, **gıyabında** hakaret yapılmış ise yasadaki ihtilat unsurunun oluşup oluşmadığının tayinine yönelik olarak, gıyabindeki hakareti duyan ve gören kişilerin kimliklerinin sorulması, bu kişilerin olayla ilgili tanık olarak beyanlarının alınması,

—Hakaretin **kamu görevlisine** karşı görevinden dolayı işlenmesi durumunda, müştekinin suç tarihinde kamu görevlisi olduğuna dair kurumundan yazı alınıp dosyaya eklenmesi,

—Hakaretin insanların dini, siyasi, sosyal, felsefi, inanç, düşünce ve **kanaatlerinden** dolayı işlenip işlenmediğinin tespit edilmesi,

—Kişinin mensup bulunduğu **dine göre kutsal sayılan değerlerinden** bahisle hakaret edilip edilmediğinin tespit edilmesi,

—Hakaretin aleni olarak işlenip işlenmediğinin tespiti açısından, hangi ortamda eylemin gerçekleştiğinin özellikle belirtilmesi, **birden çok kişiye** yapılan hakaretin her birine ayrı ayrı ya da hepsine birden tek bir söz, yazı ve davranışla işlenip işlenmediğinin açıkça belirtilmesi,

—Hakaret suçunun haksız bir fiile, kasten yaralama ve hakaret suçuna **teпки olarak işlenip işlenmediğinin** açıkça belirtilmesi,

2-Hakaret suçunda şikayet asıl olmakla birlikte, kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen hakaret suçunun soruşturulması için şikayet gerekmediği, böyle bir suçu ihbar alan ya da vakıf olan kolluk birimlerinin hakaret fiili ile ilgili keyfiyeti tutanağa bağladıktan sonra durumu Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bildirerek, verilecek talimat doğrultusunda resen soruşturma yapılması,

3-Müştekiye yapılan hakaretin resim ya da yazı ile yol, duvar vs.gibi bir zemine yazılması suretiyle işlenmesi durumunda, suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından gerekli tespit yapıldıktan sonra, suçun faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Yazılı ve sözlü hakaret eylemlerinde şüphelinin yazı metnini ve ses kaydını inkar etmesi durumunda, yazı ve ses incelemesine yönelik olarak, bilirkişi incelemesi yaptırılması,

7-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören ve duyan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre görüntü ve ses teşhisinin yapılması,

8-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

15- ÖZEL HAYATA VE HAYATIN GİZLİ ALANINA KARŞI SUÇLAR ... (TCK 132- 133 - 134- 135 - 136 - 137)

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

—Haberleşmenin gizliliğini ihlal,

—Özel hayatın gizliliğini ihlal,

—Kişisel verilerin kaydedilmesi,

—Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak verilmesi, ele geçirilmesi ve yayıldığına dair delil niteliğindeki sesli yazılı ve görüntülü kayıtların muhafaza altına alınması,

2-Söz konusu eylemin, kamu görevlisi tarafından ve görevinin

verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle ya da belli bir meslek ya da sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenip işlenmediğinin tespiti,

3-Özellikle yazılı basın ve sosyal paylaşım siteleri kullanılarak gerçekleştirilen ihlaller ile ilgili, şüphelilerin tespitine yönelik olarak gerçekleştirilecek teknik takip işlemleri kapsamında;

—Müştekinin yararlanmış olduğu bilişim sisteminin servis sağlayıcısı olan firmaya yazı yazılarak, sisteme giriş yapılan IP numarasının tespitinin istenilmesi,

—IP numarası tespit edildikten sonra yurt içindeki sabit ve mobil telefon hizmeti veren operatörlere yazı yazılarak, sisteme giriş yapılan telefon abone numarasının tespitinin istenilmesi,

—İnternet cafeler aracılığıyla sisteme giriş yapılması halinde, bu kurumlar ile ilgili yönetmelik doğrultusunda, sisteme giriş yapan kişinin kimlik bilgilerinin ya da sisteme girdiği internet cafede bulunan kamera kayıtlarından yararlanılarak görüntüsünün tespitine çalışılması, bu maksatla temin edilen kamera kayıtları varsa bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Müşteki yada mağdur dışında, olay hakkında bilgisi olan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması ve olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da yerine**

getirilmesi,

16-HIRSIZLIK ... (TCK 141-147)

-Taşınır bir malı,

-Zilyedinin rızası olmadan,

-Kendisine veya başkasına bir yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alan kişinin eylemiyle ilgili olarak;

**1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,
Bu kapsamda;**

a-Suçta konu eşyanın ne olduğu,

—Kamu kurum ve kuruluşlarından veya ibadete ayrılmış yerlerde bulunan ya da kamu yararına veya hizmetine tahsis edilen eşya,

—Halkın yararlanmasına sunulmuş ulaşım aracı içinde veya bunların belli varış veya kalkış yerlerinde bulunan eşya,

—Bir afet veya genel bir felâketin meydana getirebileceği zararları önlemek veya hafifletmek maksadıyla hazırlanan eşya,

—Adet veya tahsis veya kullanımları gereği açıkta bırakılmış eşya hakkında,

—Sıvı veya gaz hâlindeki enerji hakkında ve bunların nakline, işlenmesine veya depolanmasına ait tesislerde işlenip işlenmediği,

b-Suçta konu eşyanın hangi durumda ve nasıl alındığı,

—Kişinin malını koruyamayacak durumda olmasından veya ölmesinden yararlanarak,

—Elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle ya da özel beceriyle,

—Doğal bir afetin veya sosyal olayların meydana getirdiği korku veya kargaşadan yararlanarak,

—Haksız yere elde bulundurulmuş veya taklit anahtarla ya da diğer bir aletle kilit açmak suretiyle,

—Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle,
—Tanınmamak için tedbir alarak veya yetkisi olmadığı hâlde resmî sıfat takınarak,
—Büyük veya küçük baş hayvan hakkında işlenip işlenmediğinin,
—Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında,

c-Tarih ve saat detayı itibariyle ne zaman alındığı,

d-Eşya üzerinde mülkiyet iddiası olup olmadığı,

e-Taraflar arasında akrabalık bağı olup olmadığı,

f-Eylemin;

—Bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla mı,
—Malın geçici bir süre kullanıldıktan sonra zilyedine iade edilmek amacıyla mı,
—Ağır ve acil bir ihtiyacın karşılanması amacıyla mı işlendiği hususlarının, tereddüte yer vermeyecek şekilde tespit edilmesi,

—Hırsızlık suçuna konu malın değerinin verilecek cezada bir indirim veya artırım nedeni olabileceği gözönünde bulundurularak gerek mağdur veya mağdurların anlatımıyla ve gerekse ikinci el değeri de nazara alınarak kabaca ne kadarlık bir mal olduğunun konusunda uzman kişilere sorularak tutanakla belirtilmesi,

—Hırsızlık suçunun işlenmesi sonucunda haberleşme, enerji ya da demiryolu veya havayolu ulaşımı alanında kamu hizmetinde geçici de olsa herhangi bir aksamının bulunup bulunmadığının araştırılarak varlığı halinde ilgili kamu hizmet yetkilisinin de ifadesi alınarak hizmetin aksadığı alana ilişkin kroki ve tespitin yapılarak tutanağa bağlanması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Konut, işyeri ve eklentisinde meydana gelen hırsızlık olaylarında,

a-"Konut Dokunulmazlığının İhlali" suçunun oluşup oluşmadığını tayin açısından, mutlaka kroki çizilerek olayın meydana geldiği yeri dış dünyadan ayıran unsurların, gerek kroki ve gerekse olay yeri inceme raporunda ayrıntılı olarak gösterilmesi,

b-Suçun işlenmesi için, taşınmazların kapı, pencere, duvar, çatı ve benzeri unsurları ile araçlar üzerinde, "kırmak, delmek, zorlamak ve sair şekilde" meydana getirilen hasarların, "Mala Zarar Verme" suçuna esas olmak üzere düzenlenecek kroki ve tutanakta açıkça belirtilip, oluşan zarar miktarı ile ilgili olarak gerekirse sahasında uzman kişilerin görüşü alınarak mutlaka kıymet taktirine dair tutanak düzenlenmesi,

4-Suç mahalini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin usulüne uygun olarak yaptırılması,

7-Soruşturma kapsamında çalınan malın **iadesi söz konusu ise**, buna dair keyfiyetin, kısmi iadelerde müştekinin iadeye muvafakat edip etmediğinin, düzenlenecek tutanakta açıkça belirtilmesi,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

17- YAĞMA ... (148-150)

Bir başkasını;

-Kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden ya da malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından bahisle tehdit ederek veya cebir kullanarak, bir malı teslim veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılan,

-Cebir veya tehdit kullanılarak, kendisini veya başkasını borç altına sokabilecek bir senedi veya var olan bir senedin hükümsüz kaldığını açıklayan bir vesikayı vermeye, böyle bir senedin alınmasına karşı koymamaya, ilerde böyle bir senet hâline getirilebilecek bir kağıdı imzalamaya veya var olan bir senedi imha etmeye veya imhasına karşı koymamaya mecbur kılan şüphelinin eylemine maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,
Bu kapsamda şüpheli ya da şüphelilerin eylemi;

—Silahla,

—Kendisini tanınmayacak bir hale koymak suretiyle,

—Birden fazla kişi ile birlikte,

—Yol kesmek suretiyle ya da konutta, işyerinde veya bunların eklentilerinde,

—Beden ya da ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olan kişiye karşı,

—Varolan veya varsayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanarak,

—Suç örgütüne yarar sağlamak amacıyla,

—Gece vakti,

—Müşteki ya da mağdur ile aralarındaki hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla işlenip işlenmediğinin belirtilmesi,

—Suç konusu eşyanın değerinin tespit edilmesi,

—Şüphelinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağını tahsil amacıyla tehdit veya cebir kullanarak yağma suçunu işlediğini iddia etmesi halinde, bu hukuki ilişkinin ne olduğu detaylı olarak açıklattırılıp varsa buna ilişkin belgelerin alınarak tutanağa bağlanması,

2-Müşteki veya mağdurun olay sırasında darp ve cebire maruz kalıp kalmadığına yada herhangi bir vasıta ile kendisini bilmeyecek ve savunamayacak hâle getirildiğine yönelik iddiaya dair adli rapor aldırılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın bulunması, muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak arama ve el koyma işlemi yapılması.

8-Soruşturma kapsamında, yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin tespit ettirilerek yağma konusu malın **iadesi söz konusu ise**, buna dair keyfiyetin, kısmi iadelerde hangi eşyanın veya ne kadar paranın ayrıntılı olarak belirtilerek müştekinin iadeye muvafakat

edip etmediğinin, düzenlenecek tutanakta açıkça belirtilmesi,

9-Şüphelinin, olayla ilgili müdafili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

18- MALA ZARAR VERME ... (TCK 151-153)

Başkasına ait taşınır veya taşınmaz malı;

-Kısmen veya tamamen yıkılan,

-Tahrip edilen,

-Yok edilen,

-Bozulan,

-Kirlenilen,

-Kullanılamaz hâle getiren;

1-Müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

A-Zarar verilen eşyanın;

a-Kamu kurum ve kuruluşlarına ait, kamu hizmetlerine tahsis edilmiş veya kamunun yararlanmasına ayarlanmış yer, bina, tesis ve diğer eşya,

b-Yangına, sel ve taşkına, kazaya ve diğer felaketlere karşı korunmaya tahsis edilmiş her türlü eşya veya tesis,

c-Devlet ormanı statüsündeki yerler hariç nerede olursa olsun her türlü dikili ağaç, fidan veya bağ çubuğu,

d-Sulamaya, içme sularının sağlanmasına veya afetlerden korunmaya yarayan tesisler,

e-Grev, lokavt hallerinde işverenlerin, işçilerin, sendika ve konfederasyonların maliki olduğu veya kullanımlarında olan bina, tesis ve eşya,

f-Siyası partilerin, kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve üst kuruluşların maliki olduğu veya kullanımında olan bina, tesis ve eşya olup olmadığının,

g-Sona ermiş olsa bile görevinden ötürü öç almak amacıyla bir kamu görevlisinin zararına işlenip işlenmediğinin ayrıntılı bir şekilde belirtilmesi,

h-İbadethanelere, bunların eklentilerine, buralardaki eşyaya, mezarlara, bunların üzerindeki yapılara, mezarlıklardaki tesislere, mezarlıkların korunmasına yönelik olarak yapılan yapılara yıkmak, bozmak veya kırmak suretiyle zarar verilmiş ise suçta konu yerlerin ibadethane ve mezarlık olup olmadığının tespiti ile tutanağa bağlanması,

B-Eylemin;

—Yakarak,

—Yakıcı ve patlayıcı madde kullanarak,

—Toprak kaymasına,

—Çığ düşmesine,

—Sel veya taşkına neden olmak suretiyle,

—Radyasyona maruz bırakarak,

—Nükleer, biyolojik ve kimyasal silah kullanmak suretiyle gerçekleşip gerçekleşmediğinin açıkça tespit edilmesi,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Meydana gelen hasarın, bu suçta esas olmak üzere düzenlenecek kroki ve olay yeri görgü tespit tutanağında açıkça belirtilip, oluşan zarar miktarı ile ilgili olarak gerekirse sahasında uzman

kişilerin görüşü alınarak mutlaka kıymet taktirine dair tutanak düzenlenmesi,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-Soruşturma kapsamında, verilen zararın **tazmini yada iadesi söz konusu ise**, buna dair keyfiyetin, kısmi tazmin ve iadelerde müştekinin tazmin ve iadeye muvafakat edip etmediğinin düzenlenecek tutanakta açıkça belirtilmesi,

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

19- HAKKI OLMAYAN YERE TECAVÜZ ... (TCK 154)

-Bir hakka dayanmaksızın başkasına ait taşınmaz mal veya

eklentilerini malikmiş gibi tamamen veya kısmen işgal eden veya sınırlarını değiştiren veya bozan veya hak sahibinin bunlardan kısmen de olsa yararlanmasına engel olan,

-Köy tüzel kişiliğine ait olduğunu veya öteden beri köylünün ortak yararlanmasına terk edilmiş bulunduğunu bilinerek mera, harman yeri, yol ve sulak gibi taşınmaz malları kısmen veya tamamen zapt edilerek bunlar üzerinde tasarrufta bulunan veya sürüp eken kimse ile

-Kamuya veya özel kişilere ait suların mecrasını değiştiren kimsenin eylemi ile ilgili olarak,

1-Yapılan ihbar yada müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması, şikayet konusu taşınmazın maliki ya da hak sahibi olduğunu ispat eden belge örneklerinin dosyaya alınması,

2-Olay mahallinde gerekli inceleme yapılarak kroki tanzimi ve görgü tespit tutanağı düzenlenmesi,

3-Taşınmazın gerçek kişilere ya da köy tüzel kişiliğine ait taşınmazlar olup olmadığının tespiti,

4-Söz konusu taşınmaza yönelik tecavüz eylemini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

6-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

20- GÜVENİ KÖTÜYE KULLANMA ... (TCK 155)

Başkasına ait olup da, muhafaza etmek veya belirli bir şekilde kullanmak üzere zilyedliği kendisine devredilmiş olan mal üzerinde, kendisinin veya başkasının yararına olarak, zilyedliğin devri amacı dışında tasarrufta bulunan veya bu devir olgusunu inkar edilmesi fiiline maruz kalan kişinin eylemi ile ilgili olarak,

1-Müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Atılı suçun, yasal unsurları itibariyle oluşabilmesi için, suç konu eşyanın zilyetliğinin mutlaka şüpheliye devredilmiş olmasına dikkat edilmesi,

Zira uygulamada, tanıdığı ya da tanımadığı şüphelinin talebi üzerine bir kez konuşmak ya da mesaj atmak üzere tevdi olunan mobil telefonun, görüşme yapılması yada mesaj atılması sonrası müştekiye iade edilmeden olay yerinden uzaklaştırılması veya müştekinin evinde misafir olarak geceleleyen şüphelinin evden çıkarken bazı eşyaları da izinsiz alması durumunda, müştekinin zilyetliği devir iradesi olmadığından, şüphelinin eylemi, "hırsızlık" suçunu teşkil etmekle, soruşturma evraklarının buna göre tanzim edilmesi gerektiği,

3-Güveni kötüye kullanma suçunun, şüpheli ile müşteki arasındaki meslek, sanat, ticaret, hizmet ve vekalet ilişkisi gereği tevdi ve teslim edilmiş eşya hakkında işlenmesi durumunda, aradaki ilişkiyi gösteren belgelerin, ilgililerden alınarak dosyaya delil olarak sağlanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-Soruşturma kapsamında suçla konu malın **tamamen veya kısmen iadesi söz konusu ise**, buna dair keyfiyetin, kısmi iadelerde müştekinin iadeye muvafakat edip etmediğinin, düzenlenecek tutanakta açıkça belirtilmesi,

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca **vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

21- BEDELSİZ SENEDİ KULLANMA ... (TCK 156)

1-Müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

—Bu senetle ilgili olarak şüpheli tarafından başlatılan icra takibi varsa, müştekinin beyanında ayrıca gösterilmesi,

—Söz konusu senet ile ilgili ödeme yapıldığına dair dekont ya da ibraname varsa delil olarak dosyaya sağlanması,

2-Suçla konu senedin bedelsiz kaldığına dair, müştekinin göstereceği tanıkların beyanlarının alınması,

3-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması,

muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

4-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

5-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

22- DOLANDIRICILIK (TCK 157-159)

Hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlayan kişinin eylemine maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, maruz kalınan eylem yada olayın algılandığı ve anlatıldığı şekilde tutanağa aktarılarak, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Eylemin, müşteki yada mağdurun;

a-Dini inanç ve duyguların istismar edilerek,

b-Kişinin içinde bulunduğu tehlikeli durum ve zor şartlar ile algılama yeteneğinin zayıflığından yararlanılarak,

c-Kamu kurum ve kuruluşlarının, kamu meslek kuruluşlarının, siyasi parti, vakıf veya dernek tüzel kişilikleri araç olarak kullanılarak,

d-Kamu kurum ve kuruluşlarının zararına, bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumları araç olarak kullanılarak,

e-Basın ve yayın araçlarının sağladığı kolaylıktan yararlanarak,

f-Tacir veya şirket yöneticisi olan ya da şirket adına hareket eden kişilerin ticari faaliyetleri sırasında; kooperatif yöneticilerinin kooperatifin faaliyeti kapsamında,

g-Serbest meslek sahibi kişiler tarafından, mesleklerinden dolayı kendilerine duyulan güvenin kötüye kullanılarak,

h-Banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla,

ı-Sigorta bedelini almak maksadıyla,

i-Kamu görevlileriyle ilişkisinin olduğundan, onlar nezdinde hatırı sayıldığından bahisle ve belli bir işin gördürüleceği vaadiyle aldatarak, başkasından menfaat temin edildiğinin,

j-Bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla mı işlendiğinin açıkça belirtilmesi,

2-Suç mahallinde suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Soruşturma kapsamında suçla konu malın **kısmen veya tamamen iadesi söz konusu ise**, buna dair keyfiyetin, **kısmi iadelerde müştekinin iadeye muvafakat edip etmediğinin**, düzenlenecek tutanakta açıkça belirtilmesi,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

23- KAYBOLMUŞ YA DA HATA SONUCU ELE GEÇMİŞ EŞYA ÜZERİNDE TASARRUF ... (TCK 160)

Kaybedilmiş olması nedeniyle malikinin zilyedliğinden çıkmış olan ya da hata sonucu ele geçirilen eşya üzerinde, iade etmeksizin veya yetkili mercileri durumdan haberdar etmeksizin, malik gibi tasarrufta bulunulması durumunda,

1-Müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Eşyanın müştekiye aidiyetini gösteren fatura ya da benzer evrakın bir örneğinin dosyaya sağlanması,

3-Söz konusu eşyanın belli bir yerde kaybolması ya da şüpheli tarafından hata sonucu ele geçirilmesi ihtimali doğrultusunda o yerde kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suç konusu eşyaya ulaşıldığı takdirde muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldirılarak el koyma işlemleri yapılması.

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

24- KARŞILIKSIZ YARARLANMA ... (TCK 163)

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Otomatlar aracılığı ile sunulan ve bedeli ödendiği takdirde yararlanılabilen bir hizmetten, ödeme yapmadan yararlanılması durumunda, suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Telefon hatları ya da frekanslarından veya elektromanyetik dalgalarla yapılan şifreli ya da şifresiz yayınlardan zilyedin rızası olmaksızın yararlanılması eylemi kapsamında, müşteki ya da vekilinin müracaatı üzerine Nöbetçi Cumhuriyet Savcısı ile görüşüldükten sonra bahse konu yayından hukuka aykırı bir şekilde yararlanan yerde mevcut durumun tespiti açısından makul şüphe doğrultusunda arama yapılması için karar aldirılması,

4-Abonelik esasına göre yararlanılabilen elektrik enerjisi, su ve doğalgazın sahibinin rızası olmaksızın tüketim miktarının belirlenmesini engelleyecek şekilde tüketilmesine yönelik durumlar ile ilgili yapılan ihbarlarda, konusunda uzman bilirkişilerin marifetiyle tüketimi belirleyen sayaçlar üzerinde ne tür engellemeler yapıldığını tespit amacıyla mahallinde inceleme yapılıp tutanak düzenlenmesi,

Komşusundan rıza dışı aldığı elektrik enerjisi, su veya doğalgazın hırsızlık suçunu oluşturabileceği nazara alınarak hırsızlık suçuna ilişkin talimatlar kapsamında evrakın tamamlanması gerektiği,

5-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

6-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

7-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

8-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

9-Yürütülen soruşturma sırasında şüphelinin etkin pişmanlık göstermesine, uğranılan zararı gidermesine yönelik bir gelişme olursa bu hususun tutanağa bağlanarak dosyaya sunulması.

10-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da**

yerine getirilmesi,

25- SUÇ EŞYASININ SATIN ALINMASI VEYA KABUL EDİLMESİ ... (TCK 165)

Bir suçun işlenmesiyle elde edilen eşyayı veya diğer malvarlığı değerini, bu suçun işlenmesine iştirak etmeksizin; -bilerek ve isteyerek- alan, satan, devreden, veya kabul eden kişinin eylemi ile ilgili olarak,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Uygulamada sıklıkla karşılaşıldığı üzere; cep telefonu gibi aletlerle ilgili olarak yapılan teknik takip sonucunda, müştekiye ait telefonu kullandığı belirlenen hat sahiplerinin, bu telefonu kimden ve ne şekilde aldıklarına dair şüpheli olarak savunmalarının alınması,

—**Tespit olunan ifadelerde, suç konusu telefonun satın alındığı iddia ediyorlar ise, nereden, kimden ve kaçta alındığı ile telefonun elektronik kimlik bilgilerini gösteren belge yada fatura alınıp alınmadığına dair hususların ayrıntılı olarak sorularak, şüpheli tarafından sunulan belgenin dosyaya sağlanması,**

—Ayrıca suçta konu telefonun piyasadaki rayiç bedelinin tespiti ile şüphelinin telefonu satın aldığını ispat ettiği belgelerdeki alış bedelinin karşılaştırılması,

3-Suçta konu eşyanın alınıp satıldığı mahaldeki, suç delili olabilecek belgeler ile failin tespitine yönelik olarak kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin

tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca **vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

26- GENEL GÜVENLİĞİN KASTEN TEHLİKEYE SOKULMASI ... (TCK 170)

Kastlı olarak kişilerin hayatı, sağlığı veya mal varlığı bakımından tehlikeli olacak biçimde ya da kişilerde korku, kaygı ya da panik yaratacak tarzda;

-Yangın çıkarılması,

-Bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olunması,

-Silahla ateş edilmesi veya patlayıcı madde kullanılması şeklinde gelişen olayla ilgili olarak,

1-Gerek ihbar üzerine ve gerekse bizzat müşteki ya da mağdurun müracaatı üzerine soruşturmaya başlanarak gerekli beyanların alınması, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Uygulamada sık karşılaşıldığı üzere, silahla ateş edilmesi eyleminde, suça konu eşyanın, silah vasfı ile ilgili gerekli inceleme yapılarak ekspertiz raporu aldırılması, ekspertiz raporu düzenlenmesi zaman alacak ise, mevcutlu gönderilen evrakla ilgili olarak gerekli değerlendirmenin yapılabilmesi için mutlaka ön inceleme raporu alınması;

Ateş edilen eşya "silah" vasfında değilse; eylem belli bir kişiye yönelmemiş ve ısrarlı bir şekilde tekrar etmemiş, aynı zamanda kişinin sağlığının zarar görmesine de elverişli değilse, şüpheli hakkında 5326 sayılı yasanın 36. maddesinde tanımlanan "Gürültü" eyleminden dolayı idari yaptırım kararı uygulanması gerektiği,

Ayrıca, gaz tabancası ve kuru sıkı silahlar ile ilgili olarak, 5729 sayılı yasanın 3-4. maddeleri uyarınca idari yaptırım kararı uygulanması gerektiği,

8-Kasıtlı olarak yangın çıkarılması, bina çökmesine, toprak kaymasına, çığ düşmesine, sel veya taşkına neden olunması eylemleri ile ilgili olarak, suçun kasten işlendiğine dair olay yeri inceleme birimi tarafından yapılan tespit dışında, olayın niteliği ve kastı belirlemeye

yönelik olarak konusunda uzman bilirkişi marifetiyle de inceleme yapılması ve düzenlenecek raporun dosyaya sunulması, ayrıca bu eylemler açısından sonuç suç dışında şüphelinin gerçekleştirdiği davranışların bu suça yönelik tehlikeyi oluşturduğuna dair deliller varsa bunun da aynı şekilde yapılacak inceleme sonucunda tespit edilerek buna dair dosyaya sağlanması.

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

27- GENEL GÜVENLİĞİN TAKSİRLE TEHLİKEYE SOKULMASI ... (TCK 171)

Taksirle;

-Yangına,

-Bina çökmesine,

-Toprak Kaymasına,

-Çiğ düşmesine,

-Sel veya taşkına neden olunması şeklinde gelişen olayda,

1-Gerek ihbar üzerine ve gerekse bizzat müşteki ya da mağdurun müracaatı üzerine gerekli beyanların alınması, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-"Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, olayın meydana gelişi, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek şekilde gerekirse sahasında uzman bilirkişi marifetiyle inceleme yapılarak tüm delillerin toplanması sonucunda, **mutlaka fiilin başkalarının hayatı, sağlığı veya mal varlığı bakımından tehlike oluşturup oluşturmadığına dair rapor**

tanzim ettirilerek dosyaya sağlanması.

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

28- TRAFİK GÜVENLİĞİNİ TEHLİKEYE SOKMA ... (TCK 179)

-Kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşımının güven içinde akışını sağlamak için konulmuş her türlü işareti değiştirerek, kullanılamaz hâle getirerek, konuldukları yerden kaldırarak, yanlış işaretler vererek, geçiş, varış, kalkış veya iniş yolları üzerine bir şey koyarak ya da teknik işletim sistemine müdahale ederek, başkalarının hayatı, sağlığı veya malvarlığı bakımından bir tehlikeye neden olunması,

-Kara, deniz, hava veya demiryolu ulaşım araçlarının, kişilerin hayat, sağlık veya malvarlığı açısından tehlikeli olabilecek şekilde sevk ve idare edilmesi,

-Alkol veya uyuşturucu madde etkisiyle ya da başka bir nedenle emniyetli bir şekilde araç sevk ve idare edemeyecek hâlde olunmasına rağmen araç kullanılması eylemleriyle ilgili olarak;

1-Kolluk birimlerine yapılan ihbar yada müracaat üzerine, öncelikle hangi araç sürücüsünün aracıyla, trafik güvenliğini nerede ve ne nasıl tehlikeye soktuğu hususunun ayrıntılı bir şekilde zapta geçirilmesi,

—Trafik güvenliğini tehlikeye sokan araç seyir halinde ise, trafik zabıtasına haber verilerek müdahale edilmesinin sağlanması, müdahaleye rağmen araç sürücüsünün ihtarlara uymadan kaçması sırasında yapmış olduğu, kırmızı ışık ihlali, aşırı sürat, ters yola girme, kaldırıma çıkma vs. şeklindeki kural ihlallerini yanında ayrıca aldığı alkol ya da uyuşturucu madde etkisi ile trafik seyri içerisinde güvenli şekilde araç sürme yetisinin kaybolduğuna dair, güzergahında zikzak yaparak seyretmesi, süreklilik arz edecek şekilde karşı yönden gelen araçların kaza tehlikesi atlatmasına sebebiyet verecek şekilde yanlış manevralar yapması, limitlerin çok üzerinde trafik güvenliğini bozacak şekilde sürat yapması gibi hususların, gerek olaya müdahale eden trafik zabıtasının gözlemi ve gerekse beyanına başvuru tanıkların anlatımlarından hareketle ayrıntılı bir şekilde tutanağa aktarılması,

—1.00 Promilin üzerinde alkollü olan kişilerin, güvenli araç sürüş melekelerini kaybettikleri bilimsel olarak da kabul edildiğinden, buna paralel olarak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48.maddesine eklenen 6.fıkrasında, 1.00 promilin üzerinde alkollü olduğu tespit edilen kişilerin artık 5237 sayılı TCK 179/3 maddesinde düzenlenen suçu işlemiş olacakları hatırd tutularak, 1,00 promilin üzerinde alkollü olduğu tespit edilen kişiler hakkında, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın, alkol raporlarının teminini müteakip, Trafik Güvenliğini Tehlikeye sokmak suçundan ifadesinin alınması işlemlerin

de buna göre yapılması,

—Alkollü ya da uyuşturucu madde etkisi ile araç kullanan kişilerin mevcut alkol durumlarının tespitine yönelik olarak alkolmetreye üflememesi durumunda, adli tabibin şüphelinin konuşması, tavırları, yürümesi, refleksi gibi hususları değerlendirerek alkol düzeyi ile ilgili gözlemlerini belirttiği rapor düzenlemesi ve bu raporun dosya arasına alınması,

—Yine 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48.maddesine eklenen 9.fıkrası uyarınca, alkollü olduğundan şüphelenilen, ancak alkol ölçüm yöntemlerinden hiç birini kabul etmeyen (alkolmetreye üfleme ya da kan örneği vermek istememe) kişilere de 2000 TL idari para cezası uygulanması ve sürücü belgesinin 2 yıl süreyle geri alınması işleminin uygulanması, bu idari para cezasının uygulanabilmesi için, nöbetçi C.Savcısı'ndan talimat alınmasının gerekmediği, idari bir işlem olması nedeniyle, alkollü olduğundan şüphe edilen ancak alkolmetreye üflemeyen kişiye bu işlemin yapılmasının, yasal zorunluluk olduğu,

—Ayrıca, şüpheliye isnat edilen TCK 179/2-3. maddesindeki suçlar açısından, alkol düzeyinin tespitine yönelik olarak, CMK 75. maddesi uyarınca, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının yazılı kararı ile kan aldırması da mümkün olup, bu kararın 24 saat içinde hakim onayına sunulması gerektiği,

2-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren mobese ve özel kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki veya mağdur ile, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin

yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

29- UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE İMAL VE TİCARETİ ... (TCK 188)

-Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak; imal, ithal, ihraç eden,

-Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak ülke içinde satan, satışa arz eden, başkalarına veren,

sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi yada kişilerin eylemleriyle ilgili olarak;

1-Kolluğa yapılan ihbar ya da müşteki veya mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Haber alınan olayın mahiyeti itibarıyla yapılan araştırma sonucunda, başka türlü delil elde etme imkanı bulunmadığı takdirde, hazırlanan evrakların Cumhuriyet Başsavcılığına intikali sağlanarak, lüzumuna binaen uyuşturucu madde imal ve ticareti ile ilgili kuvvetli suç şüpheleri bulunduğu ve atılı suçun örgütlü veya planlı yapıldığına dair kanaate ulaşılması durumunda, teknik ve fiziki takibe dair karar

aldırılması ve bu kararlarının gereğinin icra edilmesi,
Yapılan soruşturma sonucunda, ilgili Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda, ferdi ya da toplu işlenen suçların niteliği doğrultusunda eş güdümlü olarak arama, el koyma işlemleri gerçekleştirilmek üzere alınan kararların icra edilmesi,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-Ele geçen eşyanın uyuşturucu maddenin türü ve miktarı ile ilgili ekspertiz raporu aldırılması,

9-Soruşturma kapsamında ele geçen maddenin niteliğinin, ne suretle ele geçirildiğinin, şüphelilerin eylemlerinin ne olduğunun ayrıntılı bir şekilde gösterilmesi,

10-Eylemin, suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğinin anlaşılması halinde örgütün yapısı, işleyişi belirtilerek ve örgüt şemasının çizilmesi,

11-Suç işleyen ya da suça iştirak eden kişilerin, TCK 188/8. maddesinde sayılan kişilerden olup olmadığının ayrıca belirtilmesi,

12- "Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde İmal ve Ticareti" suçu şüphelilerin, etkin pişmanlık kapsamında resmi makamlara yaptıkları ihbar doğrultusunda, TCK 192. maddesinde belirtilen etkin pişmanlık hükümlerinin tatbikine esas olmak üzere, gerekli bilgilerin ve zamanın ayrıntılı bir şekilde evrakta gösterilmesi,

13-Şüphelinin savunması ile ele geçen suç delilleri arasında çelişkili durum olduğu takdirde, şüphelinin uyuşturucu ya da uyarıcı madde kullanıp kullanmadığına dair, CMK 75/5. maddesi uyarınca örnekler alınması ile ilgili usulün tatbiki ve verilecek talimata göre gözaltı yada salıverme işlemi yapılması,

14-Şüpheli yada şüphelilerin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdikleri tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

15-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

30-UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE;

**-KULLANILMASINI KOLAYLAŞTIRMA ...
(TCK 190)**

**-KULLANMAK İÇİN SATIN ALMAK, KABUL
ETMEK VEYA BULUNDURMAK ... (TCK 191)**

1-Kolluğa yapılan ihbar ya da müşteki veya mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Ele geçen eşyanın uyuşturucu maddenin vasfı ile ilgili ekspertiz raporu aldırılması,

8-Şüphelinin savunması ile ele geçen suç delilleri arasında çelişkili durum olduğu takdirde, şüphelinin uyuşturucu ya da uyarıcı madde kullanıp kullanmadığına dair, CMK 75/5. maddesi uyarınca örnekler alınması,

9-Kullanmak amacıyla uyuşturucu ve uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişilerin etkin pişmanlık kapsamında resmi makamlara yaptıkları ihbar doğrultusunda TCK 192.maddesinde belirtilen etkin pişmanlık hükümlerinin tatbikine esas olmak üzere, gerekli bilgilerin ve zamanın ayrıntılı bir şekilde evrakta gösterilmesi.

10-Bu kapsamda, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırmak için özel yer, donanım veya malzeme sağlandığının, kullanıcıların yakalanmalarını zorlaştıracak önlemleri alanların,

kullanma yöntemleri konusunda başkalarına bilgi verenlerin, madde kullanılmasını alenen özendirilen veya bu nitelikte yayın yapanların ve bu fiilleri 190/3.maddede sayılan şüphelilerin olayla ilgili **savunmasının alınması**, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

31- SAĞLIK İÇİN TEHLİKELİ MADDE TEMİNİ ... (TCK 194)

Sağlık için tehlike oluşturabilecek maddeleri; çocuklara, akıl hastalarına veya uçucu madde kullananlara veren veya tüketimine sunan şüphelinin eylemi ile ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

32- PARADA SAHTECİLİK ... (TCK 197)

Memlekette veya yabancı ülkelerde kanunen tedavüle bulunan parayı;

-Sahte olarak üreten, ülkeye sokan, nakleden, muhafaza eden veya tedavüle koyan,

-Sahte parayı bilerek kabul eden,

-Sahteliğini bilmeden kabul ettiği parayı bu niteliğini bilerek tedavüle koyan kişinin eylemiyle ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, söz konusu parayı kimden ve ne şekilde aldığına dair beyanının ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç failinin kimliğinin tespit edilememesi durumlarında, suç konu para üzerinde parmak izi vs. tespit işlemlerinin yapılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları

varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

8-Suçta konu paranın sahteliği, iğfal kabiliyetine haiz olup olmadığı hususunda, -banknotlar yönünden "T.C. Merkez Bankası Edirne Şubesi", madeni paralar yönünden "Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü" nden- ekspertiz raporu aldırılması,

9-Şüpheli yada şüphelilerin,

a-"Memlekette veya yabancı ülkelerde tedavülde bulunan parayı; sahte olarak üretme, ülkeye sokma, nakletme, muhafaza etme, tedavüle koyma" suçundan, TCK 197/1. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere,

b-"Tedavül kastı olmaksızın sahte parayı bilerek kabul etme" suçundan, TCK 197/2. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere,

c-"Sahteliğini bilmeden kabul ettiği parayı, bu niteliğini bilerek tedavüle koyma" suçundan, TCK 197/3. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere, savunmaları alınıp, olayla ilgili olarak gösterdikleri tanıkların beyanı tespit edilerek sundukları delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre,

yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca **vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

33- MÜHÜR BOZMA ... (TCK 203)

Kanun veya yetkili makamların emri uyarınca, bir şeyin saklanması veya varlığının aynen korunmasını sağlamak için konulan mühürü kaldıran veya konuluş amacına aykırı hareket eden kişinin eylemiyle ilgili olarak;

1-Kolluğa yapılan ihbar yanında, müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Şüphelinin olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

34- RESMÎ BELGEDE SAHTECİLİK ... (TCK 204 - 205)

Bir resmî belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmî belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmî belgeyi kullanan kişi ile,

Gerçek bir resmî belgeyi bozan, yok eden veya gizleyen kişinin eylemiyle ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Sahte belgenin düzenlendiği, kullanıldığı, bozulduğu, yok edildiği yada gizlendiği mahalli gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçta konu sahte belgenin muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

6-Sahtecilik suçunu işleyen, resmi belgeyi bozan, yok eden ve gizleyen kişinin kamu görevlisi olup olmadığının tespiti,

7-Suçta konu belgeyi sahte olarak düzenleyen kişinin tespitine

yönelik olarak, yapılacak yazı ve imza incelemesine esas olmak üzere, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda müşteki yada şüphelilerin yazı ve imza örneklerinin usulüne uygun şekilde aldırılması,

8-Şüphelinin olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

35- RESMÎ BELGENİN DÜZENLENMESİNDE YALAN BEYAN ... (TCK 206)

Bir resmî belgeyi düzenlemek yetkisine sahip olan kamu görevlisine yalan beyanda bulunan kişinin eylemiyle ilgili olarak,

1-Kamu görevlilerin, karşılaştıkları olayla ilgili olarak düzenledikleri ayrıntılı tutanağı dosyaya sunmaları,

2-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Uygulamada, TCK'nın 206 ve 268. maddeler ile, 5326 sayılı

Kabahat Kanununun 40. maddesindeki "Kimliği Bildirmeme" başlıklı olayların karıştırıldığı sıklıkla görülmekle;

şüphelinin işlediği yada işlemediği bir suçtan dolayı, hakkında yrtlen soruşturma kapsamında, resmi bir belge düzenleme yetkisine sahip kamu görevlisine yada hakkında herhangi bir soruşturma olmayan kişiye, kimlik sormaya yetkili görevliler tarafından görevleri ile bağlantılı olarak kimlik sorulduğunda, yalan beyanda bulunulması durumlarında;

a-İşlediği bir suçla ilgili olarak, kimliği konusunda yalan beyanda bulunursa ve bildirdiği kimlik hayali bir kişiye ait olursa, TCK'nın 206. maddesindeki suçu,

b-İşlediği bir suçla ilgili olarak, kimliği konusunda yalan beyanda bulunursa ve bildirdiği kimlik gerçek bir kişiye ait olursa, TCK'nın 268. maddesindeki suçu,

c-İşlemediği bir suçla ilgili olarak, kimliği konusunda yalan beyanda bulunursa ve bildirdiği kimliğin gerçek yada hayali bir kişiye ait olması durumunda, TCK'nın 206. maddesindeki suçu,

d-Hakkında herhangi bir şekilde soruşturma yok iken, kimlik sorma yetkisine sahip görevlilerin, görevle bağlantılı olarak kişiye kimliğini sormaları üzerine, kişinin kimliği konusunda gerçek yada hayali bir kişiye ait kimlik bilgilerini vererek yalan beyanda bulunması durumunda, eylemin 5326 sayılı yasanın 40. maddesinde tanımlanan "Kimliği Bildirmeme" başlıklı kabahat fiilini teşkil etmesi nedeniyle, yapılacak bu nitelendirmeye göre evrak düzenlenmesi gerektiği,

6-şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

36- ÖZEL BELGEDE SAHTECİLİK ... (TCK 207 - 208)

*-Bir özel belgeyi sahte olarak düzenleyen veya gerçek bir özel belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren ve kullanan kişi ile,
-Gerçek bir özel belgeyi bozan, yok eden veya gizleyen kişinin eylemine maruz kalan,*

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Sahte belgenin; düzenlendiği, kullanıldığı, bozulduğu, yok edildiği yada gizlendiği mahalli gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçta konu sahte belgenin muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

6-Suçta konu belgeyi sahte olarak düzenleyen kişinin tespitine yönelik olarak, yapılacak yazı ve imza incelemesine esas olmak üzere, Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının talimatı doğrultusunda müşteki ya da şüphelilerin yazı ve imza örneklerinin aldırılması,

7-Şüphelinin olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda

sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

Uygulamada başkasının kimlik bilgilerini kullanmak suretiyle cep telefonu hattının alınması olaylarının sıklıkla yaşandığı, bu durumda eylemin 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 56/5.maddesine uyan suç oluşturup Adli Para Cezası yaptırımına tabi olduğu, Özel Belgede Sahtecilik suçunu oluşturmayacağı nazara alınarak suç nitelendirmesinin buna göre yapılması,

37- AÇIĞA İMZANIN KÖTÜYE KULLANILMASI ... (TCK 209)

Belirli bir tarzda doldurulup kullanılmak üzere kendisine teslim olunan imzalı ve kısmen veya tamamen boş bir kâğıdı, verilme nedeninden farklı bir şekilde dolduran kişi ile,

İmzalı ve kısmen veya tamamen boş bir kâğıdı hukuka aykırı olarak ele geçirip veya elde bulundurup da hukukî sonuç doğuracak şekilde dolduran kişinin eylemiyle ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

3-Suçla konu belgenin muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

4-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

5-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması

yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

38- HAYASIZCA HAREKETLER ... (TCK 225)

Alenen cinsel ilişkide bulunan veya teşhircilik yapan kişinin eylemiyle ilgili olarak;

1-İhbar ya da müştekinin müracaatı üzerine, şikayet ve delillerin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde, "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, cinsel ilişkiye girildiğine ve ve suçun faillerine ait olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Şüphelilerin, olayla ilgili savunmalarının alınması, gösterdikleri tanıkların beyanı tespit edilerek sundukları delillerin dosyaya sağlanması,

8-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

39- FÜHUŞ ... (TCK 227)

Bir kimseyi ya da çocuğu;

-Fuhuşa teşvik eden,

-Bunun yolunu kolaylaştıran,

-Bu maksatla tedarik eden veya barındıran,

-Fuhuşlarına aracılık eden,

-Yer temin eden

-Kısmen veya tamamen geçimini bu işten sağlayan kişinin eylemi ile ilgili olarak;

1-İhbar ya da müşteki veya mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması, fuhuş mağdurunun yaşının tespiti,

2-Mahallinde, gerekli incelemeler yapılarak, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Eylemin;

---Cebir, tehdit, hile ya da mağdurun çaresizliğinden yararlanılarak yapıp yapılmadığının,

---TCK'nın, 227/5. maddesinde sayılan kişiler aracılığı ile yapıp yapılmadığının,

---Suç işlemek amacıyla teşkil edilmiş örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğinin tespit edilmesi,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca **vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

40- KUMAR OYNANMASI İÇİN YER VE İMKAN SAĞLAMAK ... (TCK 228)

Kumar oynanması için yer ve imkan sağlayan kişinin eylemi ile ilgili olarak;

1-Kolluğa yapılan ihbar veya müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya

sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Çocukların kumar oynaması için yer ve imkan sağlanmışsa bu hususun ayrıca açıkça belirtilmesi,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

41- DİLENCİLİK ... (TCK 229)

Çocukları -beden veya ruh bakımından- kendini idare edemeyecek durumda bulunan kimseleri dilencilikte aracı olarak kullanan kişinin eylemi ile ilgili olarak,

1-Kolluğa yapılan ihbar yanında, müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun

işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-Dilencilik suçunun; mağdurun 3.derece dahil kan veya kayın hasımları ya da eş tarafından işlenip işlenmediğinin, suç işlemek amacıyla teşkil etmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğinin tespit edilmesi,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

42- KÖTÜ MUAMELE ... (TCK 232)

Aynı konutta birlikte yaşadığı kişilerden birine karşı -TCK'da

suç olarak sayılan haller dışında- kötü muamelede bulunan,

-İdaresi altında bulunan veya büyütmek, okutmak, bakmak, muhafaza etmek veya bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde, sahibi bulunduğu terbiye hakkında doğan disiplin yetkisini kötüye kullanan kişinin eylemine maruz kalan;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

7-6284 sayılı yasa kapsamında tedbir talebinde bulunulması,

8-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususla dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine

getirilmesi,

43- AİLE HUKUKUNDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜĞÜN İHLALI ... (TCK 233)

-Aile hukukundan doğan bakım, eğitim ya da destek olma yükümlülüğünü yerine getirmeyen,

-Hamile olduğunu bildiği eşini veya sürekli birlikte yaşadığı ve kendisinden gebe kaldığını bildiği evli olmayan bir kadını çaresiz durumda terk eden kişi,

-Velayet hakları kaldırılmış olsa da, itiyadi (alışkanlık haline gelen), sarhoşluk, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılması ya da onur kırıcı tavır ve hareketlerin sonucu maddi ve manevi özen noksanlığı nedeniyle çocuklarının ahlak, güvenlik ve sağlığını ağır bir şekilde tehlikeye sokan ana babanın eylemine maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde müşteki ya da mağdurun iddiaları ile ilgili delillerin toplanması,

3-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması,

4-6284 sayılı yasa kapsamında tedbir talebinde bulunulması,

5-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

6-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

44- ÇOCUĞUN KAÇIRILMASI VE ALIKONULMASI ... (TCK 234)

-Velayet yetkisi elinden alınmış olan ana veya babanın ya da 3.derece dahil kan hısmının 16 yaşını bitirmemiş bir çocuğu, veli, vasi veya bakım ve gözetimi altında bulunan kimsenin yanından cebir veya tehdit kullanmaksızın kaçırması veya alıkoyması,

-Yukarıda sayılan fiili cebir veya tehdit kullanarak işlemesi ya da çocuğun henüz 12 yaşını bitirmemiş olması,

-Kanunu temsilcisinin bilgisi veya rızası dışında evi terk eden çocuğu, rızası ile de olsa ailesini veya yetkili makamları durumdan haberdar etmeksizin yanında tutan kişinin eylemi ile ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

45- TEFECİLİK ... (TCK 241)

Kazanç elde etmek amacıyla;

-Başkasına, belli bir komisyon yüzdesi ile ödünç para veren,

-Çek ya da senet kırdıran,

-Herhangi bir mal ya da hizmet alınmadığı halde, mal veya hizmet alınmış gibi kredi kartı çekildikten sonra, çekilen miktara belli bir komisyon uygulayarak kart sahibine nakit para ödenmesi şeklindeki eylemlere maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Şüphelinin; ev, işyeri, aracında vs. yerlerde, tefecilik yaptığına dair belgeler bulunduğu yönünde oluşan makul şüpheyeye istinaden verilen karar doğrultusunda arama ve el koyma işleminin yapılması,

6-Şüphelinin işletmesinin ticari hacmi ve kazancının orantılı olup olmadığı hususunda uzman bilirkişilerce inceleme yapılması,

7-Özellikle kredi kartının kullanıldığı tefecilik eylemleri ile ilgili olarak banka vs. kredi kuruluşları ile delil teminine yönelik yazışma sürecinin tamamlanması,

8-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

9-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması. muhafaza altına alınan ya da el konulan suç

delillerinin niteliğine göre mevzuata uygun bir şekilde bilirkişi incelemesi yaptırılması,

10-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

46-BİLİŞİM SİSTEMİNE GİRME (TCK 243.MADDESİ)

-Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak girilmesi ve orada kalmaya devam olunması,

-Bu fiil nedeniyle sistemin içerdiği verilerin yok olması veya değiştirilmesi,

-Söz konusu fiillerin bedeli karşılığında yararlanılabilen sistemler hakkında işlenilmesi şeklindeki eyleme maruz kalan;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

Bu kapsamda;

---Müşteki ya da mağdurun anlatımı doğrultusunda elektronik posta adresine girilmesi, sistemde kalınması ve müştekinin listesinde ekli bulunan kişilere müşteki adına çeşitli talepler içeren mailler gönderilmesi gibi durumları ispatlayan ve sistemden görülebilen delillerin çıktıları alınarak dosyaya sağlanması,

---Müştekinin yararlanmış olduğu bilişim sisteminin servis sağlayıcısı olan firmaya yazı yazılarak, sisteme giriş yapılan IP numarasının tespitinin istenilmesi,

---IP numarası tespit edildikten sonra yurt içindeki sabit ve mobil telefon hizmeti veren operatörlere yazı yazılarak, IP numarasından hareketle sisteme giriş yapılan telefon abone numarasının tespitinin istenilmesi,

—Sisteme yapılan girişin, internet cafeler vasıtasıyla sağlanması halinde, bu işletmelerle ilgili yönetmelik doğrultusunda, sisteme giriş yapan kişinin kimlik bilgilerinin ya da sisteme girdiği internet cafede bulunan kamera kayıtlarından yararlanılarak görüntüsünün tespitine çalışılması, bu maksatla temin edilen kamera kayıtları varsa bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işleniş hakkında bilgi sahibi olan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği

tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözetimine alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da yerine getirilmesi,**

47- SİSTEMİ ENGELLEME, BOZMA, VERİLERİ YOK ETME VEYA DEĞİŞTİRME ... (TCK 244)

-Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleyen veya bozan, sistemdeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen,

-Bu fiilleri bir banka yada kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinden işleyen,

-Mevzuat itibarıyla başka bir suçu oluşturmaması halinde yukarıda sayılan bu fiillerin işlenmesi suretiyle kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlanması fiiline maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek delillerin toplanması kapsamında;

—Müşteki ya da mağdurun anlatımı doğrultusunda, elektronik posta adresine girilerek, sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme ve değiştirme şeklindeki iddiayı tespit amacıyla, sistemden görülebilen delillerin çıktılarını alınarak dosyaya sağlanması,

—Müştekinin yararlanmış olduğu bilişim sisteminin servis sağlayıcısı yada firmaya yazı yazılarak, değişken IP kullanılması ihtimali de göz önüne alınarak, tarih, saat dakika ve saniye de açıkça belirtilerek, sisteme giriş yapılan IP numarasının tespitinin istenilmesi,

—IP numarası tespit edildikten sonra, yurt içindeki sabit ve mobil telefon hizmeti veren operatörlere yazı yazılarak, sisteme giriş

yapılan telefon abonesinin açık kimlik ve adresi ile numarası ve data bilgilerinin tespitinin istenilmesi,

—İnteraktif yöntemle yapılan para transferi ile ilgili hesap özetinin, ilgili banka şubelerinden yazılı olarak istenmesi,

—Bilişim sistemine internet cafelerden giriş yapılması halinde bu işletmeler ile ilgili yönetmelik doğrultusunda, sisteme giriş yapan kişinin kimlik bilgilerinin ya da sisteme girdiği internet cafede bulunan kamera kayıtlarından yararlanılarak görüntüsünün tespitine çalışılması, bu maksatla temin edilen kamera kayıtları varsa bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişi konusunda bilgi sahibi olan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

6-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da yerine getirilmesi,**

48- BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI...(TCK 245)

Başkasına ait bir banka veya kredi kartını;

-Her ne suretle olursa olsun eline geçiren ya da elinde bulunduran kimsenin, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın kullanması yada kullandırması suretiyle yarar sağlanması,

-Başkalarına ait banka hesapları ile ilişkilendirilerek sahta banka veya kredi kartı üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi,

-Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka veya kredi kartının kullanılması suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlanması şeklindeki eylemlere maruz kalan,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

Bu kapsamda;

—Kartın ilişkili olduğu, -hesabının bulunduğu ve kartı aldığı-banka şubesinin adı, hesap ve kart numarası,

—Kartın elinden çıkış şekli, rızası dışında kullanıldığını ne zaman ve nasıl öğrendiği,

—Bankadan aldığı kart kendisinde ise, muhtemel bir kart kopyalanması yada kart bilgilerinin interaktif bir yöntemle kullanılarak alış veriş yapıldığını ne zaman ve nasıl öğrendiği,

—İlgili banka şubesiyle irtibat kurarak, kart iptali yada hesabına bloke konulması ile ilgili bir işlem talebinde bulunup bulunmadığının sorulması,

2-Müşteki yada mağdurun müracaatı kapsamında iddia ettiği olaylarla ilgili olarak, kartın ilişkili olduğu banka şubesiyle yazışma yapılarak;

—Kart sahibinin hesabı,

—Hesap ile ilişkili olarak çıkarılan kartlara ait bilgiler,

—Rıza dışındaki kullanımı tespit edebilmek amacıyla, tüm harcamaların yapıldığı iş yerinin açık adresi, işlem tarihi, saati, dakikası ve saniyesine kadar zaman ayrıntısı ile ATM'ler kullanılarak

gerçekleştirilen işlemlerin yapıldığı ATM'nin adresi, bağlı bulunduğu banka şubesi,

—Kart bilgileri kullanılarak, interaktif bir yöntemle gerçekleştirilen işlemlerin, tarihi, saati, dakikası ve saniyesi baz alınarak, değişken IP kullanılması ihtimali doğrultusunda doğru IP numarası,

—Kart sahibi tarafından, kart kaybı yada kartın rızası dışında kullanıldığından bahisle iptali veya hesabına bloke konulması ile ilgili talebi,

—Hesap ekstresinden hareketle, kartın fiziki olarak kullanıldığı yer ve zaman bilgileri itibariyle, kart kopyalanması -ikiz kart oluşturulması- gibi bir durum olup olmadığına dair hususların bildirilmesinin istenmesi.

3-Banka yada kredi kartının kullanıldığı ATM cihazları yada alışveriş yapılan yerlerde, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Sahte banka veya kredi kartı üretilmesi suçunun şüphelisi hakkında oluşan makul şüpheye istinaden evinde, iş yerinde, aracında, üzerinde veri depolamaya yarayan bilgisayar vs. elektronik cihazlar üzerinde suç delillerinin ele geçirilmesi amacıyla, CMK'nın 134. maddesi uyarınca alınan kararının icra edilmesi,

7-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işleniş konusunda bilgisi olan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

8-Bankanın bildirdiği IP numarası ile ilgili olarak, sabit ve mobil telefon firmalarına, bağlantının kurulduğu hat sahibinin telefon abone veya data numarası, açık kimlik ve adres bilgilerinin tespiti için yazı yazılması,

9-Banka tarafından bildirilen, söz konusu alışverişin yapıldığı iş yeri yetkililerinin tanık olarak beyanlarının alınması, alışverişe ilişkin slip, kimlik fotokopisi ve sair belgeler ile varsa kamera kayıtları alınıp incelenerek şüphelinin kimliğini tespite yönelik gerekli araştırma ve teşhis işlemlerinin yapılması,

10-İnteraktif yöntemle gerđekleřtirilen mal alımına yönelik işlemlerde, alınan malın teslimi sürecinde görev alan posta yada kargo firması yetkilerinin, malı teslim ettikleri adres ve kişi ile ilgili olarak tanık sıfatıyla beyanları alınıp, şüphelinin kimliğini teşhise yönelik gerekli araştırma ve teşhis işlemlerinin yapılması,

11-Satın alınan şeyin mal dışında, kontr yüklenmesi, bahis ve benzeri gibi şeyler olması durumunda, hizmetten yararlanan kişinin saptanması ve beyanlarının alınması,

12-Bilişim sistemine internet cafelerden giriş yapılması halinde bu işletmeler ile ilgili yönetmelik doğrultusunda, sisteme giriş yapan kişinin kimlik bilgilerinin ya da sisteme girdiği internet cafede bulunan kamera kayıtlarından yararlanılarak görüntüsünün tespitine çalışılması, bu maksatla temin edilen kamera kayıtları varsa bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

13-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

14-şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

15-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözüne alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

49- ZİMMET ... (TCK 247)

Görevi nedeniyle zilyedliği kendisine devredilmiş olan veya koruma ve gözetimiyle yükümlü olduğu malı kendisinin veya başkasının zimmetine geçiren kamu görevlisinin eylemiyle ilgili olarak;

1-Suç ile ilgili ihbar ve şikayette bulunan kişilerin, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Zimmetin niteliği itibarıyla, belgeler üzerinde hileli davranışlar sergilenip sergilenmediğinin bilirkişi marifetiyle tespit ettirilmesi,

3-Zimmet fiilinin, malın geçici bir süre kullanıldıktan sonra iade edilmek üzere işlenip işlenmediğinin tespit edilmesi,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Suçun işleniş konusunda bilgi sahibi olan kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması,

muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

8-Suç konusunu oluşturan miktar ve değer ile ilgili tespitin dosyada açıkca gösterilmesi,

9-Suçla konu malın aynen iade edilmesi ya da uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi durumunda iade ve tazmin tarihi cezada indirime esas alınacağından tarihin açıkca belirlenmesi,

10-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

50- RÜŞVET ... (TCK 252)

-Bir kamu görevlisine, görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması veya yapmaması için doğrudan veya aracılar vasıtasıyla kendisine veya göstereceği başka bir kişiye menfaat sağlayan kişi ile kendisine menfaat sağlanan kamu görevlisi veya onun belirlemesi sonucu menfaat sağlanan kişilerin eylemi ile ilgili olarak;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Rüşvet suçunun mağduru ve faili ile ilgili tüm delillerin toplanması, başka türlü delil elde etme imkanı bulunmadığı halde, kolluk tarafından hazırlanan raporun değerlendirilmesi sonucu yapılan talebin kabul edilmesi üzerine verilecek karar doğrultusunda, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayıt altına alınmasına dair teknik takip sürecinin başlatılması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-Eylem tamamlanmamış olsa bile rüşvet konusunda anlaşmaya varılıp varılmadığının tespiti,

7-Rüşveti teklif eden, kabul eden, teklif edildiği halde kabul etmeyen, rüşvet talep edildiği halde verilmemesi ile ilgili taraf beyanındaki ayrıntıların açıkça gösterilmesi, buna dair tarafların sundukları delillerin dosyaya sağlanması,

8-Rüşvet alan kişinin etkin pişmanlık göstererek, durumu resmi makamlara bildirip rüşvet konusu şeyi soruşturmaya yetkili makamlara teslim ettiği aşamanın açıkça belirtilmesi,

9-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

10-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Rüşvet teklifi veya rüşvet talebinin karşı tarafa iletilerek anlaşma sağlanması ve rüşvetin temini hususlarında aracılık eden kişinin şüpheli olarak ifadesinin alınması,

12-Rüşvet ilişkisinde dolaylı olarak kendisine menfaat sağlanan kişi ya da tüzel kişiliği temsil eden yetkilinin şüpheli olarak ifadesinin alınması,

13-Rüşvet suçu failinin yargı görevi yapan kişinin hakem, bilirkişi, noter, yeminli mali müşavir ve yargı görevi yapan kişiler olup olmadığının açıkça tespit edilmesi,

14-Kamu görevlisi sıfatını taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın, bir işin yapılması veya yapılmaması amacıyla, doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, menfaat talep ve temin eden ile teklif veya kabul eden, bunlara aracılık eden, bu ilişki dolayısıyla bir başkasına menfaat temin eden;

- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- Kamu kurumu, meslek kuruluşları ile bunların iştiraki ile kurulmuş şirketler ve vakıflar,
- Kamu yararına çalışan dernekler,
- Kooperatifler,
- Halka açık anonim şirketler ve adına hareket eden kişilerin şüpheli olarak ifadesinin alınması,

15-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözüne alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

51- ZOR KULLANMA YETKİSİNE İLİŞKİN SINIRIN AŞILMASI ... (TCK 256)

-Zor kullanma yetkisine sahip kamu görevlisinin, görevini yaptığı sırada muhatap olduğu kişilere karşı görevinin gerektirdiği ölçünün dışında kuvvet kullanılması durumunda;

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Müşteki ya da mağdurun adli raporunun aldırılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Olaya müdahale eden kolluk biriminin, ayrıntılı bir şekilde düzenlediği tutanağın dosyaya sağlanması,

8-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

9-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

52- GÖREVİ YAPTIRMAMAK İÇİN DİRENME ... (TCK 265)

Kamu görevlisine karşı, görevini yapmasını engellemek amacıyla cebir veya tehdit kullanılması durumunda,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Eyleme maruz kalan kamu görevlisinin, adli raporunun aldırılması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

7-Olaya müdahale eden kolluk biriminin, ayrıntılı bir şekilde düzenlediği tutanağın dosyaya sağlanması,

8-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

9-Kamu görevlisinin, eyleme maruz kaldığı zaman görevde olup olmadığına dair belgenin dosya arasına sağlanması,

10-Suçun yargı görevi yapan kişilere karşı işlenmesi durumunda keyfiyetin açıkça belirtilmesi,

11-Söz konusu eylemin şüphelinin kendisini tanınmayacak bir hale koyması, birden fazla kişi ile birlikte işlenmesi, silahla ya da var olan veya varsayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak işlenip işlenmediğinin belirtilmesi,

12-Müşteki ya da mağdura yönelik cebir eylemi sonucu kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda ayrıca kasten yaralama suçundan dolayı da evrak tanzim edilmesi,

13-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

14-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

53- İFTİRA ... (TCK 267 - 268 - 269)

Yetkili makamlara ihbar ya da şikayette bulunarak ya da basın ve yayın yoluyla işlemediğini bildiği halde hakkında kovuşturma başlatılmasını, ya da idari bir yaptırım uygulanmasını sağlamak için, bir kimseye hukuka aykırı bir fiil isnat edilmesi durumunda,

1-Müşteki yada mağdurun müracaatı üzerine, şikayet ve delillerinin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

2-Müştekinin gerçekleştiğini iddia ettiği olayla ilgili olarak, suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

3-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

4-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

5-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

6-İftira konusu fiilin maddi eser ve delilleri uydurulmuşsa bu durumun tespit edilmesi,

7-İşlemediği suç nedeniyle, kendisi hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmasını engellemek amacıyla, başkasına ait kimliği veya kimlik bilgilerini kullanan kişi ile ilgili olarak, TCK'nın 267. maddesi kapsamında işlem yapılması,

8-İftira edenin, mağdur hakkında adli ya da idari soruşturma ya da kovuşturma aşamalarında iftirasından döndüğü zaman diliminin, TCK'nın 269. maddesi uygulamasına esas olmak üzere, açıkça belirtilmesi,

9-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

10-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

54- SUÇ ÜSTLENME ... (TCK 270)

Yetkili makamlara gerçeğe aykırı olarak suç işlediğini ya da suça katıldığını bildiren kişinin eylemi ile ilgili olarak,

Öncelikle; yetkili makam tarafından, mevcut bildirim asılsız olduğunu anlaşılması üzerine,

1-Şüphelinin yapmış olduğu ihbar ya da müracaatının, tutanağa bağlanıp ayrıntılı beyanın alınması,

2-Yapılan ihbar ve beyanın doğru olup olmadığının tespitine yönelik olarak, mahallinde gerekli araştırmanın yapılması,

3-Yürütülen soruşturma kapsamında söz konusu olayın tarafları ve tanıkların suç üstlenen şüphelinin eylemi ile ilgili beyanlarının alınması,

4-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

5-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

6-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

7-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması.

8-İhbar ve iddia ettiği hususun asılsız olduğunun anlaşılan şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların

beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

9-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da yerine getirilmesi,**

55- SUÇ UYDURMA ... (TCK 271)

-İşlenmediğini bildiği bir suçu yetkili makamlara işlenmiş gibi bildiren,

-Ya da işlenmeyen bir suçun delil ve emarelerini soruşturma yapılmasını sağlayacak bir biçimde ihbar ve iddia eden kişinin eylemi ile ilgili olarak;

Araştırma yapan kolluk birimlerinin, ihbar ve isnadın asılsız olduğu ya da müsnet suça ait delillerin ihbarı yapan kişi tarafından, soruşturma yapılmasını sağlayacak şekilde oluşturulduğunun anlaşılması halinde,

1-Suç mahalli olarak bildirimde bulunulan yerde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

2-Suçun işlendiği söylenen yeri gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

3-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

4-İhbarda bulunan kişi ile müşteki yada mağdur dışında, iddia konusu olayla ilgili olarak bilgisi olan kişilerin tanık sıfatıyla beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

5-Suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis

edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak arama ve el koyma işlemi yapılması,

6-Şüphelinin, olayla hakkındaki savunmasının alınıp, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek, sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

7-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

56- 6136 SAYILI YASAYA MUHALEFET

-6136 sayılı yasa kapsamında kalan ateşli silah, mermi, bıçak ve sair aletlerin memlekete sokulması, yapılması, satılması, satın alınması, taşınması veya bulundurulması bu kanun hükümlerine tabi olmakla,

Ateşli silahlarla bunlara ait mermiler ve 6136 sayılı yasanın 4.maddesinde yazılı olan bıçak veya başkaca aletlerin;

- satın alınması, taşınması veya bulundurulması,

-Ülkeye sokulması veya sokulmaya kalkışılması,

-Ülkeye sokulmasına aracılık edilmesi,

-5201 sayılı yasa hükümlerine aykırı olarak ülkede yapılması

-Bu suretle ülkeye sokulmuş ve ülkede yapılmış olan ateşli silahların veya mermilerin bir yerden diğer bir yere taşınması veya yollanması veya taşınmasına bilerek aracılık edilmesi,

-Satılması veya satılmasına aracılık edilmesi veya bu amaçla bulundurulması,

Eylemleriyle ilgili olarak;

1-Kolluğa yapılan bir ihbar söz konusu ise, ihbarın tutanağa aktarılması,

2-Müşteki yada mağdurun iddiaları ile sundukları delillerin ayrıntılı bir şekilde tespit olunması,

3-Suç mahallinde "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, suçun işleniş şekli ve faili ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Suç mahallini ve suçun işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Kamera kayıtlarındaki görüntünün şüpheli ile karşılaştırılması, gerekirse bu konuda teknik bilirkişilerden rapor alınması,

6-Eylemin, iki veya daha çok kişi tarafından birlikte yada suç işlemek amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğinin belirlenmeye çalışılması,

7-Ele geçen ateşli silah ve mermiler ile bıçak ve aletlerin, vahim olup olmadığının tespitine yönelik olarak, nitelik ve miktarının belirlenmesi,

8-Müşteki ve mağdur dışında, suçun işlenişini gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması, olayın seyrine göre gerekli teşhislerin yapılması,

9-Suç konusu eşyaların bulunabilmesine yönelik olarak, gerektiği takdirde usulüne uygun bir şekilde arama yapılarak, suç konusu eşya ile suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın muhafaza altına alınması, muhafazasına muvafakat edilmediği takdirde, karar aldırılarak el koyma işlemi yapılması,

10-Muhafaza altına alınan ya da el konulan suç aletinin, 6136 sayılı yasa kapsamında kalıp kalmadığına dair mutlaka ekspertiz incelemesi yaptırılarak buna dair tutanak ya da raporun dosyaya sağlanması,

11-Şüphelinin, olayla ilgili savunmasının alınması, gösterdiği tanıkların beyanı tespit edilerek sunduğu delillerin dosyaya sağlanması,

12-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının, şüphelinin gözaltına alınması yada salıvermesine dair talimatı yanında, suçun niteliğine göre, yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatların da** yerine getirilmesi,

57- İNTİHARA TEŞEBBÜS OLAYLARI

-Ateşli silah yada kesici alet kullanmak,

-İlaç yada zehir içmek,

-Ası,

-Yüksekten atlamak suretiyle gerçekleştirilmeye çalışılan ancak gerek mağdurun yaptığı yada yapacağı eylemi haber vermesi, gerekse yakınlarının haberdar olup müdahale etmeleri nedeniyle ölümlü sonuçlanmayan intihara teşebbüs olayını haber alan kolluk görevlilerince;

1-Çok ivedi bir şekilde olay yerine hareket edilmesi,

2-İntihara teşebbüs eden kişi olay yerinde ise, uygun bir şekilde bir sağlık kuruluşuna sevki sağlanıp, adli raporunun aldirılması, (Olayın mağdurun kendi iradesi ile intihara teşebbüs olduğu sabit ise kati rapor aldirılmasına gerek yoktur.)

3-"Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, olayın meydana geliş şekli ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

4-Olay mahallini ve olayın işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile bu kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

5-Olayı gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması,

6-Mağdur yakınlarının bilgilerine başvurularak, onu böyle bir olaya sevk eden sebepler, mevcut tıbbi yada psikolojik rahatsızlıkları ile intihara yönlendiren kişi yada kişiler olup olmadığının araştırılması,

7-Mağdurun, şahsi eşyaları arasında yada üzerinde intihar edeceğini yazdığı veda mektubu yada her hangi bir yazılı belge bulunursa muhafaza altına alınması, yakınları tarafından muvafakat edilmez ise karar aldırılarak el konulması,

8-Tedavi sonrası sağlık durumu düzelen mağdurun, olayla ilgili beyanın tespit edilmesi,

9-Eğer, mağdur bitkisel hayat girmiş yada geçmişe dair bir şey hatırlamıyorsa, olay yerinde bulunan veda mektubu yada yazılı belgenin, mağdurun elinden çıkıp çıkmadığını tespit amacıyla, el yazısı ile kaleme aldığı ders yada not defteri, eğitim gördüğü okul idaresi yada çalıştığı iş yerinde bulunma ihtimali olan yazı örneklerinin yapılacak incelemeye esas olmak üzere ilgili kişi yada kurumlarla irtibata geçilerek temin edilmesi,

10-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının; olayın niteliğine göre yukarıda sayılan hususlar dışında **ayrıca vereceği talimatlar da** yerine getirildikten sonra, ikmal olunan evrakın, yapılacak inceleme ve değerlendirmeye esas olmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi,

58- İNTİHAR OLAYLARI

-Ateşli silah yada kesici alet kullanmak,

-İlaç yada zehir içmek,

-Ası,

-Yüksekten atlamak suretiyle gerçekleştirilen intihar olayını haber alan kolluk görevlilerince;

1-Çok ivedi bir şekilde olay yerine hareket edilmesi,

2-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesi,

3-Ölen olay yerinde ve olay mahalline gelen sağlık görevlilerinin yapacakları bir müdahale söz konusu değil ise, ölenin pozisyonu değiştirilmeden Nöbetçi Cumhuriyet Savcının gelişinin beklenmesi,

4-Olay yerine güvenlik şeridi çekilerek, ölenin şahsi eşyalarının muhafazası için gerekli tedbirlerin alındıktan sonra, "Olay Yeri İnceleme" birimi tarafından, olayın meydana geliş şekli ile ilgili olabilecek tüm delillerin toplanması,

Bu kapsamda, gerekirse konusunda uzman kişilerin nezaretinde;

-Ası suretiyle meydana gelen intihar olaylarında; ölenin kurduğu ası düzeneğinin özelliği, ası fiiline vücut verecek nitelikte olup olmadığı,

-Yüksekten atlamak suretiyle meydana gelen ölüm olaylarında; ölenin atladığı yükseklik ile vücutta meydana gelen yaralanmaların uyumlu olup olmadığı,

-Ateşli silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilen intihar olaylarında; ölenin elleri ve üzerindeki elbiselerde atış artığı tespitine dair işlemlerin tamamlanması, ölenin üzerinde bulunan elbiselerde, ölen dışında başka bir kimseye ait kan ya da vücut sıvısı bulunup bulunmadığının tespiti ile olayda kullanılan silah üzerinde parmak izi incelemesi yaptırılması,

-Kesici alet ile meydana gelen intihar olaylarında; ölenin üzerinde bulunan elbiselerde, ölen dışında başka bir kimseye ait kan ya da vücut sıvısı bulunup bulunmadığının tespiti ile olayda kullanılan kesici alet üzerinde parmak izi incelemesi yaptırılması ve ayrıca kesici aletin özelliği ile vücutta meydana getirdiği yaranın uyumlu olup olmadığının belirlenmesi,

-Zehir kullanmak suretiyle meydana gelen intihar olaylarında; ele geçirilen ve içinde zehirli madde bulunan eşya üzerinde parmak izi incelemesi yapılması, zehirli madde artıklarının,

otopsi sırasında alınan organ parçaları üzerinde yapılacak toksik inceleme kapsamında tespit edilecek zehir maddesi ile uyumlu olup olmadığının araştırılması,

5-Olay mahallini ve olayın işlenişini gösteren kamera kayıtları varsa temini ile kayıtlara ait izleme tutanaklarının dosyaya sağlanması,

6-Olayı gören kişilerin tanık olarak beyanlarının alınması,

7-Ölenin yakınlarının bilgilerine başvurularak, öleni böyle bir intihara sevk eden sebepler, mevcut tıbbi yada psikolojik rahatsızlıkları ile intihara yönlendiren kişi yada kişiler olup olmadığının araştırılması,

8-Ölenin şahsi eşyaları arasında yada üzerinde intihar edeceğini yazdığı veda mektubu yada her hangi bir yazılı belge bulunursa muhafaza altına alınması, yakınları tarafından muvafakat edilmez ise karar aldırılarak el konulması,

9-Bulunan yazılı belgenin, ölenin elinden çıkıp çıkmadığını tespit amacıyla, ölenin el yazısı ile kaleme aldığı ders yada not defteri, eğitim gördüğü okul idaresi yada çalıştığı iş yerinde bulunma ihtimali olan yazı örneklerinin yapılacak incelemeye esas olmak üzere ilgili kişi yada kurumlarla irtibata geçilerek temin edilmesi,

10-Yapılacak ölü muayenesi ve otopsi işlemi sırasında, olayın intihar dışında, harici bir etki ile meydana gelip gelmediğine dair olmak üzere, vücuttaki darp ve cebir izlerinin niteliği, herhangi bir silah asarının bulunup bulunmadığının tespitinden başka, tırnak diplerinde doku ve sair yabancı cisim bulunup bulunmadığı, otopsi işlemi sırasında alınan parçalar üzerinde, ölüm sebebinin belirlenmesine yönelik tetkik ve analiz yaptırılması,

11-Nöbetçi Cumhuriyet Savcısının; olayın niteliğine göre yukarıda sayılan hususlar dışında ayrıca vereceği talimatlar da yerine getirildikten sonra, ikmal olunan evrakin, yapılacak inceleme ve

değerlendirmeye esas olmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesi.

59- GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI (TCK Md.79)

Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddî menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkân sağlama,

b) Türk vatandaşı veya yabancıнын yurt dışına çıkmasına imkân sağlama olaylarında kolluk görevlilerince;

1-Şüpheli ile göçmen olarak yakalanan suçun tanığı olan kişilerin birbirlerinden ayrıştırılarak şüphelinin bu sıfatla, diğer şahısların ise olaya ilişkin olarak mağdur sıfatıyla ifadelerinin alınması,

2-Şüphelinin üzerinden ele geçirilen cep telefonu, para vb. Suçun işlenmesi sırasında diğer suç ortaklarıyla haberleşmeyi sağlayan iletişim araçları ile suçun işlenmesinden elde edildiği düşünülen eşya veya malvarlığı değerlerinin şüphelinin kendi rızasıyla teslim etmesi halinde muhafaza altına alınması, aksi takdirde elkoyma işlemi yapılması,

3-Şüpheli ve mağdur ifadelerinden yol güzergahının tespit edilerek varsa izlenen güzergah üzerinde bulunan kamera kaydının tespiti ile çözümünün yapılması, ayrıca güzergah üzerinde yerleşik bulunan mahalle veya köy sakinlerinin olaya ilişkin olarak bilgi edinme ifadelerinin alınması,

4-Olayda arama ve el koyma tedbirlerinin icrası suretiyle delil elde edilebileceği düşünülen eşya veya yerlere ilişkin acilen bu kararların alınarak derhal ifa edilmesi ile sonucundan nöbetçi

Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesi,

5-Suçun işlenmesinde şüpheli tarafından kullanılan araca ait mülkiyet-aitlik belgesinin örneğinin dosyaya konulması ile söz konusu aracın daha önceden benzer bir suçta kullanılıp kullanılmadığının tespit edilmesi,

6-Araç şüpheli adına kayıtlı değilse aracın üzerine kayıtlı olduğu şahsın yetki çevremiz dahilinde olması halinde malen sorumlu sıfatıyla ifadesinin alınması, eğer malen sorumlu aracın gerçek malikinin haricen satış yaptığı başka bir kişi olduğunu söylemesi halinde bu kişinin kimlik bilgilerinin tespiti ile yine bu kişinin yetki çevremiz dahilinde olması halinde malen sorumlu sıfatıyla ifadesinin alınması,

7-Suçun işlenmesi sırasında kullanılan araca ait kasko değerinin çıkarılarak dosyaya eklenmesi

60-5607 SAYILI KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNUNA MUHALEFET SUÇLARI

Yolcu beraberli muafiyet listesi dışında kalan eşyaları, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokma veya buna teşebbüs etme olaylarında gümrük muhafaza kolluk görevlilerince;

1-Şüphelinin olaya ilişkin olarak ifadesinin 5607 sayılı Kanun m.5'te belirtilen etkin pişmanlık hükümleri hatırlatılarak alınması,

2-Ele geçirilen mallara ilişkin tespit sırasında görüntü kaydeden teknik cihazlar kullanılmak suretiyle gerekli tespitlerin yapılması,

3-Ele geçirilen mallara ilişkin olarak Kaçak Eşyaya Mahsus Tespit Varakası'nın düzenlenmesi, burada tespit edilen eşyanın gümrüklenmiş değerine göre şüpheliye etkin pişmanlık göstermesi sonucu ödeyeceği miktarın tebliğ edilmesi,

4-Olayda arama ve el koyma tedbirlerinin icrası suretiyle delil elde edilebileceği düşünölen eşya veya yerlere ilişkin acilen bu kararların alınarak derhal ifa edilmesi ile sonucundan nöbetçi Cumhuriyet Savcısına bilgi verilmesi,

5-Suçun işlenmesinde şüpheli tarafından kullanılan araca ait mülkiyet-aitlik belgesinin örneğinin dosyaya konulması ile söz konusu aracın daha önceden benzer bir suçta kullanılıp kullanılmadığının tespit edilmesi,

6-Araç şüpheli adına kayıtlı değılse aracın üzerine kayıtlı olduğu şahsın yetki çevremiz dahilinde olması halinde malen sorumlu sıfatıyla ifadesinin alınması, eğer malen sorumlu aracın gerçek malikinin haricen satış yaptığı başka bir kişi olduğunu söylemesi halinde bu kişinin kimlik bilgilerinin tespiti ile yine bu kişinin yetki çevremiz dahilinde olması halinde malen sorumlu sıfatıyla ifadesinin alınması,

7-Suçun işlenmesi sırasında kullanılan araca ait kasko değerinin çıkarılarak dosyaya eklenmesi.